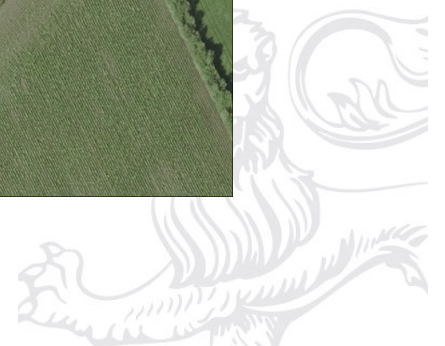

MILJØGODKENDELSE
af
Svinebrug på
Knoldeflodvej 75
6800 Varde

I henhold til § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006
om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Godkendt den 17. august 2010

Udarbejdet af:

Miljø
Toften 2
6818 Årre

Sagsbehandler: Stine Larsen
Direkte tlf. 7994 7115
E-mail: stla@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Sagsnr. 513302

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.3	RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING	7
3.4	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	8
3.5	FORUDSÆTNINGER.....	8
3.6	DISPENTATION	8
4	VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
4.1	ÅRSPRODUKTION.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	10
4.4	FODER.....	10
4.5	INFORMATION OG ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET	10
4.6	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG.....	10
4.7	OPBEVARING OG HÅNDBLING AF HUSDYRGØDNING	11
4.8	LUGT	11
4.9	STØJ.....	12
4.10	STØV.....	13
4.11	TRANSPORT.....	13
4.12	SKADEDYR.....	13
4.13	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	13
4.14	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	13
4.15	AFFALD	13
4.16	LYS.....	14
4.17	UDBRINGNINGSAREALER.....	14
4.18	EGENKONTROL.....	14
4.19	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	14
4.20	UHELD OG RISICI	15
4.21	OPHØR.....	15
5	KLAGEVEJLEDNING	16
6	OFFENTLIGGØRELSE	17
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	18
7.1	BELIGGENHED	18
7.2	AFSTANDSKRAV.....	19
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	19
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDElsen	22
7.5	INDRETNING	23
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	26
7.7	FAST AFFALD OG KEMIKALIER	26
7.8	OPLAG AF OLIE	27
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	27
7.10	FODEROPBEVARING OG FODRING.....	28
7.11	LUGT.....	28
7.12	STØJ	29
7.13	STØV.....	30

7.14	SKADEDYR.....	30
7.15	DØDE DYR.....	30
7.16	LYS.....	30
7.17	TRANSPORT.....	30
7.18	SPILDEVAND.....	33
7.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	33
7.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK.....	34
7.21	HARMONI OG AREALKRAV.....	38
7.22	KG N OG P TILFØRT UDSPREDNINGSAREALET.....	41
7.23	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE.....	41
7.23	NITRAT TIL GRUNDVAND.....	43
7.24	FOSFOR.....	43
7.25	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER).....	44
7.26	UDBRINGNINGSAREALER – ØVRIGE FORHOLD.....	45
7.27	BAT - MANAGEMENT.....	47
7.28	BAT – FODER.....	48
7.29	BAT - STALDINDRETNING.....	49
7.30	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	52
7.31	BAT - OPBEVARING.....	53
7.32	BAT - UDBRINGNING.....	54
7.33	SAMLET BAT-VURDERING.....	55
8	EGENKONTROL.....	55
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION.....	55
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	55
11	NABOHØRING.....	56
12	SAMLET VURDERING.....	56
	BILAG 1: BEREDSKABSPLAN.....	57

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af svineholdet på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Udkast til miljøgodkendelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til om det skal kunne realiseres.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i ugeaviserne i Varde Kommune tirsdag den 8. december og onsdag den 9. december 2009. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Udkast til miljøgodkendelsen er fremlagt i høring i 6 uger, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøgodkendelse.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Husdyrbrugets ejer/ Ansøger:	Poul Quist Iversen, Knoldeflodvej 75, 6800 Varde
Kontaktperson:	Poul Quist Iversen, tlf. 7676 7172 / 4063 9092, e-mail: quist@os.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Lyngbogård, Knoldeflodvej 75, 6800 Varde
Matrikel nr. og ejerlav:	Skonager By, Næsbjerg 1n, 8o, 2p og 8f
Virksomhedens art:	Svinebrug
Ejendomsnummer:	5730114472
CHR-nummer:	95243
CVR-Nummer:	25802691
Konsulent:	KHL v/ Poul Friis Krabbe, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding, tlf: 7634 1793, e-mail: pfk@khl.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ekstern Rådgiver:	ALECTIA A/S
Udkast i nabohøring:	23. juni til den 4. august 2010
Godkendelsesdato:	17. august 2010

2.2 Baggrund

Poul Quist Iversen har søgt om miljøgodkendelse til udvidelsen af svineproduktionen på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 31. december 2008. I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger. Miljøgodkendelsen er lavet ud fra ansøgning nr. 9828, version 10 som er indsendt den 3. juni 2010.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udvidelsen i idefasen efter offentlig annoncering.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Et udkast til afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrbruget var sendt til ansøgeren og berørte naboer til udtalelse fra den 23. juni til den 4. august 2010.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelse og godkendelser der vedrører anden lovgivning skal indhentes særskilt.

Henvendelse om godkendelsen kan ske til Varde Kommune, Miljø.

Opmærksomheden henledes på, at eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg og arealer skal meddeles Varde Kommune, hvis disse afviger fra de oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Udvidelse og ændringer skal forinden godkendes af Varde Kommune.

3.1 Beskrivelse af projektet

Svineproduktionen ønskes udvidet **fra** 680 søer, 11.000 smågrise (7,2-30,0 kg.) og 936 slagtesvin (30,0-102,0 kg.) svarende til 232,95 DE **til** 900 søer, 13.500 smågrise (7,2-14,0 kg), 1.700 smågrise (7,2-30,0 kg) og 1.700 slagtesvin (30,0-102,0 kg) svarende til 279,4 DE.

På baggrund af de 900 søer vil der blive produceret 27.000 grise á 7,2 kg. Heraf vil 11.800 sogrise blive overført til husdyrbruget på Troesmosevej 24, 6800 Varde. 13.500 galtgrise og 1.700 sogrise (egenproduktion af polte) vil blive i husdyrbruget på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde. Galtgrisene sælges ved 14,0 kg.

I projektet opføres en ny løbe-drægtighedsstald i forbindelse med det eksisterende staldanlæg og to nye kornsiloer. I detvåbne land placeres to gyllebeholdere, som overdækkes, og en vaskeplads/fyldeplads. En eksisterende løbe- og drægtighedsstald renoveres og ændres til farestald. Der etableres gyllekøling i den nye stald.

Projektet ønskes udført i trin. Således nedrives eksisterende gyllebeholder og den ene nye gyllebeholder med overdækning opføres indenfor 1 år efter godkendelse er meddelt. Herefter opføres den nye løbe-drægtighedsstald indenfor 3 år. Herefter renoveres og ændres den eksisterende løbe- og drægtighedsstald til farestald. Indenfor 5 år opføres den sidste gyllebeholder med overdækning.

3.3 Retsbeskyttelse og revurdering

Godkendelsen er jf. § 40 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug retsbeskyttet i 8 år efter godkendelsens dato. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 17. august 2018.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, j.f. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2018.

3.4 Supplerende oplysninger

I forbindelse med godkendelsesarbejdet af Knoldeflodvej 75, 6800 Varde har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idefasen ved offentlig annoncering af ansøgningen
- Høring hos Natur og Park i Varde Kommune vedr. arealer

3.5 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen nr. 9828 version 10. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

3.6 Dispensation

Varde kommune meddeler dispensation til § 8 afstandskravet til offentlig vej i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Dispensationen meddeles efter § 9 stk 3.

Ansøger ønsker at etablere 2 kornsiloer ved den syd-øst vendte gavl på den nye løbe-drægtighedsstald. Kornsiloerne vil have en afstand til den offentlige vej på ca. 12-13 m. Afstandskravet siger, at der minimum skal være 15 m. Varde kommune har vurderet, at der kan meddeles dispensation hertil uden at det vil være til gene for det omgivende miljø. Der er sat vilkår til, at pladsen i mellem Knoldeflodvej og de 2 kornsiloer altid skal være rydelig.

4 Vilkår for Godkendelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget har tilladelse til et dyrehold på maksimalt 900 søer, 13.500 smågrise (7,2-14,0 kg), 1.700 smågrise (7,2-30,0 kg) og 1.700 slagtesvin (30,0-102,0 kg) svarende til 279,4 dyreenheder på ejendommen på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde. Årsproduktion opgøres på basis af planåret (1.august til 31.juli).
- b. Det tillades, at der i de enkelte dyregrupper kan forekomme afvigelse i DE på plus, minus 10 %, så længe det maksimale antal DE på 279,4 ikke overskrides.

4.2 Drift og Indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af godkendelsens vilkår.
- b. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Knoldeflodvej 75, 6800 Varde. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 95243.
- c. Varde Kommune tillader, at byggeriet og besætningsudvidelsen kan ske over en femårig periode.
- d. Den nye løbe-drægtighedsstald skal være færdigopført inden 3 år fra denne miljøgodkendelsen er trådt i kraft.
- e. Den nye løbe-drægtighedsstalds gyllekanaler skal forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt ca. 1.100 m². Etablering skal ske jf. Miljøstyrelsens BAT-blad "Køling af gyllen i svinestalde".
- f. Eksisterende løbe- drægtighedsstald skal renoveres og ændres til farestald. Dette skal senest være påbegyndt umiddelbart efter at den nye løbe-drægtighedsstald er færdigopført. Dog skal renoveringen og ændringen senest pågyndes 4 år efter at denne miljøgodkendelse af meddelt.
- g. Produktionen skal være opstartet senest 4 år efter denne miljøgodkendelse er trådt i kraft.
- h. Den ene nye gyllebeholder (bygning 9 eller 10) skal være færdigopført senest 1 år efter denne miljøgodkendelse er trådt i kraft. Gyllebeholderen må rumme 3.600 m³ og skal etableres med fast overdækning.
- i. Den anden nye gyllebeholder (bygning 9 eller 10) skal være færdigopført senest 5 år efter denne miljøgodkendelse er trådt i kraft. Gyllebeholderen må rumme 3.600 m³ og skal etableres med fast overdækning.
- j. Vaske- og fyldepladsen ved de to nye gylleholdere skal etableres efter gældende byggeblad.
- k. Pladsen foran de 2 nye kornsiloer og ud til Knoldflodvej, skal altid være rydelig.

4.3 Landskabsinteresser

- a.** Udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelse i ansøgningsmaterialet. Den nye stald (bygning 7) skal opføres i lignende materialer som de eksisterende driftsbygninger, der er i røde sten med sorte tagplader.
- b.** Bygninger skal opføres i afdæmpede farver og i ikke reflekterende materiale.
- c.** Der skal etableres et trerækket læhegn, se figur 2 for placering. Læhegnet skal være med træer i mindst 75 % af længden. De første 50, fra syd-vest skal være tæt og uden ophold i læhegnet. Læhegnet skal være etableret senest et år efter opførelsen af den første gyllebeholder.
- d.** De to nye gyllebeholdere (bygning 9 og 10) skal afskærmes med beplantning, som illustreret på figur 2. Der skal etableres en stedse vedligeholdt beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker. Beplantning skal etableres i takt med opførelse af gyllebeholderne, og være plantet senest ét år efter at de er nye gyllebeholder er opført.
- e.** De to nye gyllebeholder (bygning 9 og 10) skal fjernes, når de ikke længere er nødvendige for driften.

4.4 Foder

- a.** Foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe, med undtagelse af avlsdyr, ikke må overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe.
- b.** Søerne skal fasefodres således, at de minimum får tildelt 2 forskellige foderblandinger der er tilpasset deres næringsstofbehov i deres aktuelle fysiologiske fase.
- c.** Smågrisene, med et vægtinterval på 7-30 kg, skal fasefodres med minimum 2 foderblandinger der er tilpasset grisenes behov for næringsstoffer.

4.5 Information og ændringer på husdyrbruget

- a.** Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til Varde Kommune senest 1. måned efter, det har fundet sted.
- b.** Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.
- c.** De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.6 Ammoniakreducerende tiltag

- a.** For at kunne opnå en reduktion på 26,6 % i den nye løbe- drægtighedsstald (stald 7) skal der i gennemsnit over året køles med 20,8 W/m². Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 35 kW.

- b.** Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8.760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid være 4.875 timer/år. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- c.** De to nye gyllebeholdere (på hver 3.600 m³) skal have etableret fast overdækning.

4.7 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a.** Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres.
- b.** Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- c.** Påfyldning af gylle til gyllevogn o.l. skal altid ske under opsyn.
- d.** I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

4.8 Lugt

- a.** Husdyrbrugets drift må ikke medføre lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige uden for virksomhedens skel.
- b.** Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt.
- c.** Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.9 Støj

- a. Husdyrbruget bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Tabel 1. Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt støjgrænserne i tabel 1 overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.10 Støv

- a. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.11 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

4.12 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.13 Spildevand og overfladevand

Tag og overfladevand

- a. Der skal ved udledning af tagvand til vandløb og dræn forefindes en udledningstilladelse. Ansøgningen herom skal være Varde Kommune i hænde senest 2 måneder efter denne godkendelses meddelelse.
- b. Der skal ved udledning af tagvand til nedsivningsanlæg forefindes en nedsivningstilladelse. Ansøgningen herom skal være Varde Kommune i hænde senest 2 måneder efter denne godkendelses meddelelse.

4.14 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.
- b. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- c. Olie- og kemikalieaffald samt andet farligt affald skal afleveres til godkendt modtager, jf. Varde Kommunes regulativ for farligt affald.

4.15 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Medicinrester og tom medicinemballage leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjte og kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/afleveres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.

- c. Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald.
- d. Dagrenovation skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for dagrenovation.

4.16 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.17 Udbringningsarealer

- a. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til Varde Kommune.
- b. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens ejede og forpagtet arealer svarende til 1,4 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
- c. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 8 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning. Efterafgrøder må ikke erstattes med 100 % vintersæd.
- d. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning med et indhold af 21.941 kg N og 4.810 kg P til ejendommens ejede og forpagtede arealer. Det tillades at mængden ændrer sig, som følge af ændringer i normtallene.
- e. Der skal sikres en 2 m dyrkningsfrie bræmme rundt om de på figur a og 9b viste § 3 beskyttede søer i henhold til Naturbeskyttelsesloven. Det drejer sig om vandhuller, der er registrerede i tilknytning til mark 18-0 og mark 14-0.

4.18 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden.
- b. Dokumentation skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.
- c. Der skal være dokumentation for ejendommens produktion samt afsat og udbragt husdyrgødning.
- d. Der skal ske en årlig registrering af vand- og elforbrug.
- e. Gyllekølingsanlæg skal holdes intakt og der føres logbog over timetæller, drift og service. Enhver type af driftsstop noteres sammen med årsagen dertil. Logbog opbevares i 5 år og skal fremvises ved forespørgsel af tilsynsmyndigheden.

4.19 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

- b.** Der skal etableres gyllekøling i den nye løbe-drægtighedsstald i henhold til BAT-blad: Køling af gylle i svinestalde. Ammoniakfordampning er afhængig af staldtype (Sv.St.01)
- c.** I de eksisterende stalde (staldafsnit 2 og 6) skal der implementeres, hvad Miljøstyrelsen anerkender som værende BAT senest ved næste gennemgribende renovering.

4.20 Uheld og Risici

- a.** Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forøget forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Varde Kommune, Miljø (7994 6800).
- b.** Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (Beredskabsplan fra ansøgning om miljøgodkendelse er vedlagt som bilag 1).

4.21 Ophør

- a.** Ophører udnyttelse af godkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dog er der mulighed for sanering af besætningen over maksimalt en 12 måneders periode med efterfølgende produktionsnedgang til følge. Dette anses ikke for at være manglende udnyttelse af godkendelsen. Varde kommune skal orienteres ved sanering af besætningen.
- b.** Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i loven om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84 -87.

Eventuel klage stiles skriftlig til Miljøklagenævnet, men sendes til Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde. Klagen skal være Varde Kommune i hænde senest den 15. september 2010, kl. 15:30 (4 uger efter offentliggørelsen). Varde Kommune sender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb.

Der gøres opmærksom på, at godkendelsen ikke må udnyttes før klagefristens udløb (da den indeholder vilkår efter § 27 stk 2). Klage over godkendelsen har opsættende virkning på muligheden for at anvende godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i Forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i ugeaviserne i Varde Kommune den 17. og 18. august 2010.

På Varde Kommunes vegne den 9. august 2010

Stine Larsen

Jordbrugsteknolog

Kopi sendt til:

- Poul Friis, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding, e-mail: pkf@khl.dk
- Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V., e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Friluftsrådet, v/Hanne Kristensen, H. Drachmanns Allé 15, 6700 Esbjerg, fam.voetmann@mail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V., e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

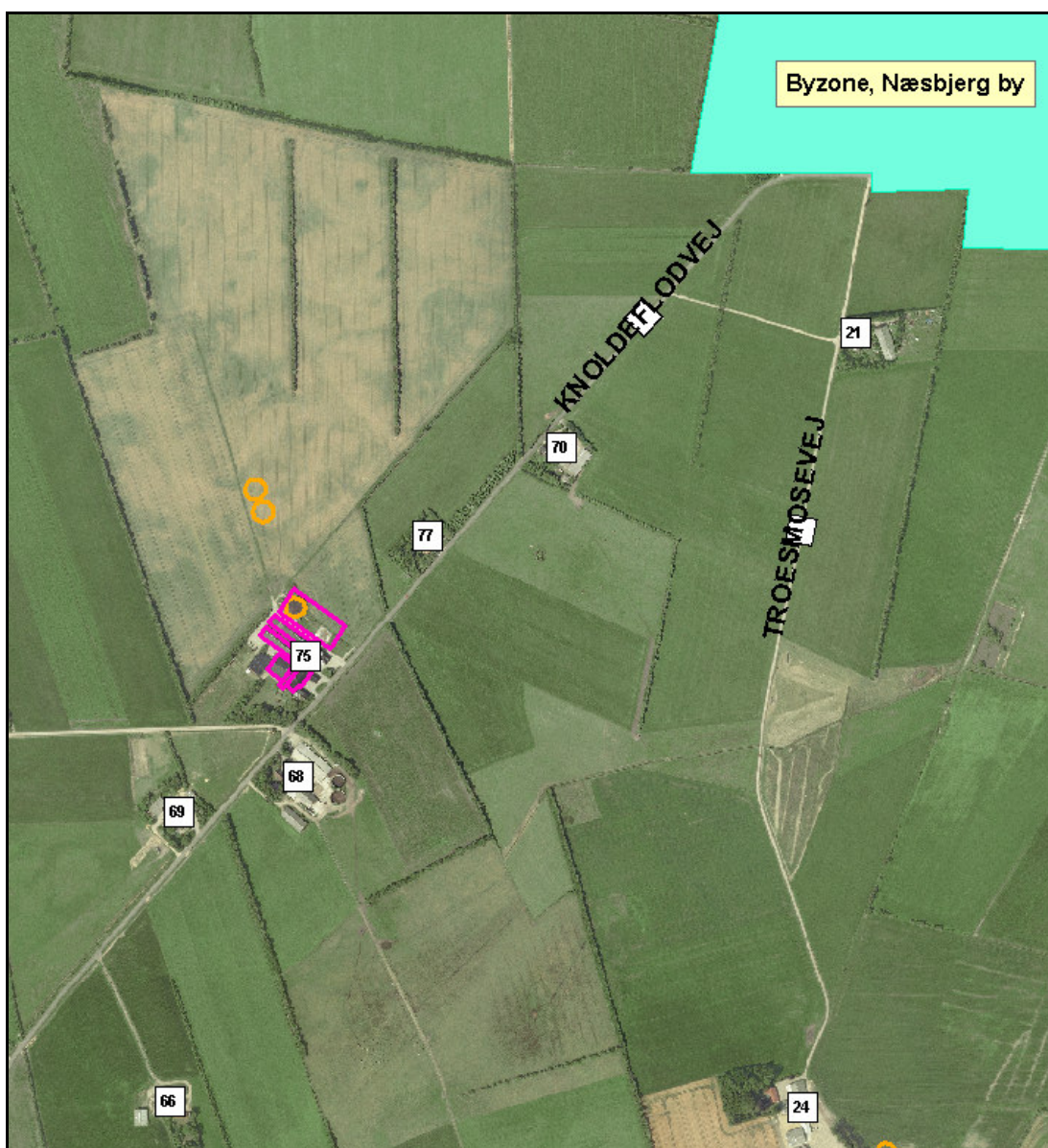
Beliggenhed, Landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbrugets anlæg ligger ifølge Kommuneplan 2010-2022 for Varde Kommune i et område udpeget som værdifuldt landbrugsområde.

Der er ingen lokalplan gældende for området.

Husdyrbruget ligger på adressen Knoldeflodvej 75, 6800 Varde. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Knoldeflodvej 77, afstand ca. 170 m. Nærmeste samlede bebyggelse og byzone er Næsbjerg, der ligger ca. 720 m øst for staldanlægget.

Figur 1: Knoldeflodvej 75 og nærmeste naboer

7.2 Afstandskrav

Lovens § 6 der omhandler afstand til nabobeboelse, byzone- eller sommerhusområde, blandet bolig og erhverv mv., er overholdt.

Lovens § 8, der omhandler placering af stalde og opbevaringsanlæg i forhold til vandforsyningsanlæg, vandløb, dræn, søer, offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og til naboskel, er overholdt undtaget afstandskravet til offentlig vej. De to nye kornsiloer, ved gavlen af den nye stald, vil få ca. 12-13 m til Knoldeflodvej, som er offentlig vej. Der meddeles dispensation hertil ifølge § 9 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Varde kommune sætter vilkår til, at pladsen foran de 2 nye kornsiloer og ud til Knoldeflodvej, altid skal være rydelig. Vilkåret stilles for at sikre, at der ved dispensation fra afstandskravet til offentlig vej, fortsat er oversigtsmuligheder fra trafikanter på Knoldeflodvej.

	Afstand fra anlægget*)	Lovkrav (minimum)
Skel	> 30 m	30 m
Offentlig vej/privat fællesvej	< 15 m	15 m
Beboelse på samme ejendom	Det eksisterende anlæg ligger mindre end 15 m fra beboelse	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	25 m
Vandløb/dræn/søer	> 15 m	15 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m	25 m

Tabel 2: Aktuelle afstande fra Knoldeflodvej 75, 6800 Varde

*) Anlæg omfatter: stalde og gødningsopbevaringsanlæg

Der søges godkendelse til opførelse af to gyllebeholdere i det åbne land nord for ejendommen samt en vaskeplads/fyldeplads i tilknytning til de 2 gyllebeholdere. Afstanden fra de nye gyllebeholdere til nabobeboelsen på Knoldeflodvej 77, 6800 Varde er ca. 200 m. Afstanden fra de to gyllebeholdere til anlægget på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde er 95 m.

7.3 Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger ligger i et område, der er vurderet som værdifuldt landbrugsområde. Det ansøgte byggeri ligger udenfor område med værdifulde landskabsinteresser, bevaringsværdigt kulturmiljø, større uforstyrrede landskaber eller kirkeomgivelser.

Ejendommen ligger udenfor diverse byggelinier som kirkebyggelinie, skovbyggelinie, å-beskyttelseslinie og fortidsmindebeskyttelseslinie. Anlægget ligger desuden udenfor et område med særlige drikkevandsinteresser.

Den nye løbe-drægtighedsstald etableres i sammenhæng med det eksisterende byggeri og skal placeres, hvor en ældre gyllebeholder nedrives. Den nye stald vil være afskærmet fra naboen på Knoldeflodvej 77 af levende hegn langs med et skel. Ansøger ønsker med tiden at

etablere en plæne og sø ud mod Knoldeflodvej, øst for den nye stald. Nord for plænen og søen planlægges at plante frugttræer og buske.

De eksisterende bygninger er udført i røde sten med sorte tagplader og med en højde på cirka 8 m. De nye tilbygninger vil blive opført i samme byggestil som det eksisterende byggeri.

Ansøger ønsker at placere to gyllebeholdere i det åbne land, cirka 95 meter nord for det nærmeste staldhjørne på det eksisterende staldbyggeri samt en vaskeplads/fyldeplads i umiddelbar tilknytning til de to gyllebeholdere. Placering af gyllebeholdere er uden tilknytning til de eksisterende og nye bygninger. Placeringen er valgt for at skåne nærmeste nabo (Knoldeflodvej 77, 6800 Varde) for udsynsgener. Ved placering af gyllebeholderene længere væk fra Knoldeflodvej 77, vil støj- og støvgener i forbindelse med udkørsel af gyllen reduceres. Ansøger oplyser samtidig, at placeringen af gyllebeholderene er fordelagtig i forhold til markdriften. Dette er pga. gyllebeholderenes placering i forhold til de nuværende udspretningsarealer samt kommende arealer med gylleaftaler.

Placering af gylletankene er også begrundet af ansøger i, at holde eventuelle fremtidige udvidelsessmuligheder åbne. Udviklingsmuligheder i fremtiden kunne blive besværliggjort ved at opføre gylletanke både øst, vest og umiddelbart nord for ejendommen. Ved at placere gyllebeholdere i marken anfører ansøger, at der opnås yderligere en logistisk fordel i forbindelse med udbringning af gylle på både egne arealer og aftalearealer.

Vaskepladsen/fyldepladsen ønskes placeret ved de to nye gyllebeholdere, da det er her pladsen vil blive brugt og opsamlingsmulighederne af vand fra vaskepladsen er optimale.

De nye gyllebeholdere og vaskepladsen ligger ikke i tilknytning til hovedparten af ejendommens driftsbygninger og de nye gyllebeholdere vil derfor være omfattet af kravene om vurdering og vilkår efter §§ 22 og 27 i husdyrgodkendelsesloven. Kravene er, at beholderne skal afskærmes med beplantning og fjernes, når de ikke længere er nødvendige for driften. Disse krav medfører, at godkendelsen ikke må udnyttes før klagefristen er udløbet.

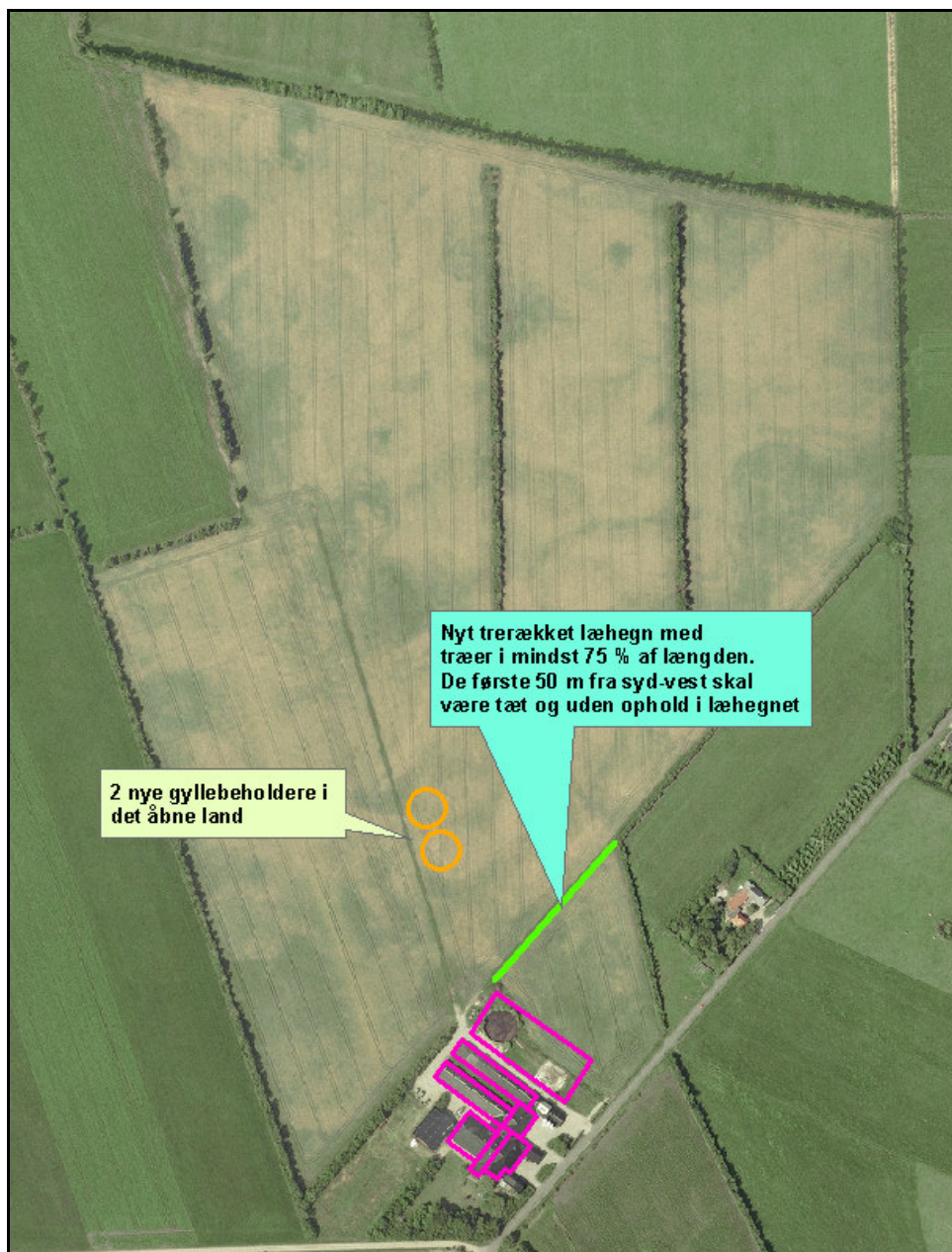
Den afskærmende beplantning omkring de to nye gyllebeholdere, har ansøger følgende kommentarer til:

"I forbindelse med planlægning af opførelse af to stk. gylletanke stiller Loven Krav om beplantning omkring tankene. Dette mener jeg bliver opfyldt af eksisterende beplantning, samt af planteplan som Sara S. Termansen (Varde kommune) har udarbejdet i samråd med undertegnede. Gylletankene ligger på vores jord, som er omkranset af levende hegn, derfor mener jeg der er tilstrækkelig med beplantning til at skjule tankene. For at man skulle kunne se tankene, skal man opholde sig på vores jord. Det vil være en driftsmæssig forstyrrelse, med større beplantning omkring tankene, hvilket kræver et større areal når gyllevogne og lastbiler skal manøvrere omkring tankene."

Varde kommune vurderer, at gyllebeholderene kan have den ansøgte placering uden at forstyrrer landskabet samt de omgivende beboelser. Varde kommune vurderer således at gyllebeholderene kan placeres i det åbne land jævnfør § 27 stk. 2 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrhold", da gyllebeholderenes placering er fordelagtig for markdriften. I § 27 stk. 2 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrhold", står der at en godkendelse til placering af en gyllebeholder i det åbne land, skal indeholde vilkår om at beholderne afskærmes med beplantning og at beholderen fjernes når den ikke længere er nødvendig for driften. Varde kommune stiller derfor vilkår til, at der etableres et læhegn øst for husdyrbruget, som skal skærme for gyllebeholderene, se figur 2. Læhegnet skal være trerækket og skal være med træer i mindst 75 % af længden. De første 50 m fra syd-vest skal være tæt og uden ophold i læhegnet. Der stilles vilkår hertil i afsnit 4. Arealet hvorpå gylletankene er placeret er omkranset af tætte levende hegn. Varde kommune vurderer derfor, at med det stillede vilkår om plantning af et levende hegn, at gylletankene er afskærmet med levende beplantning.

Varde kommune vurderer ligeledes, at ansøgers argumentation for placering af den nye vaskeplads er velbegrunderet. Ved placering af vaskepladsen ved de to nye gyllebeholdere vurderer Varde kommune i øvrigt, at ansøger har den bedste situation til at opsamle vaskevand, der skal i gyllebeholderene.

For illustration af bygninger og beplantning henvises til figur 2.

Figur 2: Bygningsoversigt og beplantning

Varde Kommune vurderer at oplevelsen i landskabet ved udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2010-2022 for Varde Kommune. Varde Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder de nye gyllebeholdere sammen med beplantning og den nye vaskeplads, ikke vil have en negativ indflydelse på det omgivende landskab.

Der stilles vilkår til at byggeriet for at varetage det landskabelige hensyn, se afsnit 4.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

Den 4. oktober 2006 lavede Ribe Amt en VVM-screening af husdyrbruget på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde. Ribe Amt afgjorde at der ikke var VVM-pligt på ejendommen. Det intastede dyrehold i ansøgningen til miljøgodkendelse efter Husdyrloven, stemmer overens med det godkendte i VVM-screeningen fra 2006.

I tabel 2 ses antal dyr før og efter udvidelsen af svinebruget på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde.

Dyreart	Før udvidelse		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE
Søer	680	158,14	900	209,31
Smågrise (7,2-14 kg)			13.500	18,58
Smågrise (7,2-30 kg)	11.000	50,77	1.700	7,85
Slagtesvin (30-102 kg)	936	24,04	1.700	43,66
I alt		232,95		279,4

Tabel 2: Antal dyr før og efter udvidelsen

Ansøger ønsker mulighed for at størrelsen af de enkelte dyregrupper indenfor en given planperiode kan variere plus minus 10 %, dog uden at den samlede størrelse af besætningen overstiger 279,4 DE.

Herunder har ansøger supplerende oplyst om produktionsformen med opformering på Knoldeflodvej 75 og Troesmosevej 24:

I opformeringsdelen produceres grise som er Landrace krydset med Yorkshire også kaldet YL sopolte som sælges til moderdyr i produktionsbesætninger, galtene og ikke egnede sopolte hertil sælges ved 7 kg, 30 kg eller slagtes, hvorfor forholdet mellem grise til videresalg og grise til slagtning kan variere en del. Der er forskel på belægning i stierne afhængigt om det er YL polte til salg eller galte til slagtning. Derudover stilles der yderligere krav om sundhed, idet der ved en infektion kan være nødvendigt helt eller delvis at tømme staldene. Hvis der havde været tale om en produktionsbesætning som leverede smågrise eller grise til slagteri så ville der kun ske små udsving i antal søer og grise samt afgangsvægt, da det ville være slagteriets afregningssystem, hvor afgangsvægt og antal registreres. Da der er tale om, at besætningen til dels består af opformeringsdyr, vil antallet af dyr og deres afgangsvægt være mere svingende end ved en konventionel produktionsbesætning.

På Knoldeflodvej 75 er der behov for flexibilitet, da der er en række faktorer, såsom regler for afsætningsvilkår, som kan ændre ved produktivitet og afgangsvægt. Her kan nævnes: Fordeling mellem antal søer i opformering (hvis der skal anvendes andre racer som moderdyr) ændret generationsinterval og variation i avlsdyrsmarkedet.

Der stilles vilkår til maksimal produktion på 900 søer, 13.500 smågrise (7,2-14 kg), 1.700 (7,2-30 kg) og 1.700 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 279,4 DE og dog er det muligt med en variation inden for den enkelte dyregruppe med op til 10 % uden at besætningen samlet overstiger 279,4 DE.

7.5 Indretning

Der opføres en ny løbe- drægtighedsstald med gyllekøling (bygning 7), to nye kornsiloer samt to nye gyllebeholdere med fast ovedækning. Eksisterende løbe- drægtighedsstald (stald 1) renoveres og ændres til farestald, se tabel 3 herunder for beskrivelse af anlægget samt figur 3 og 4.

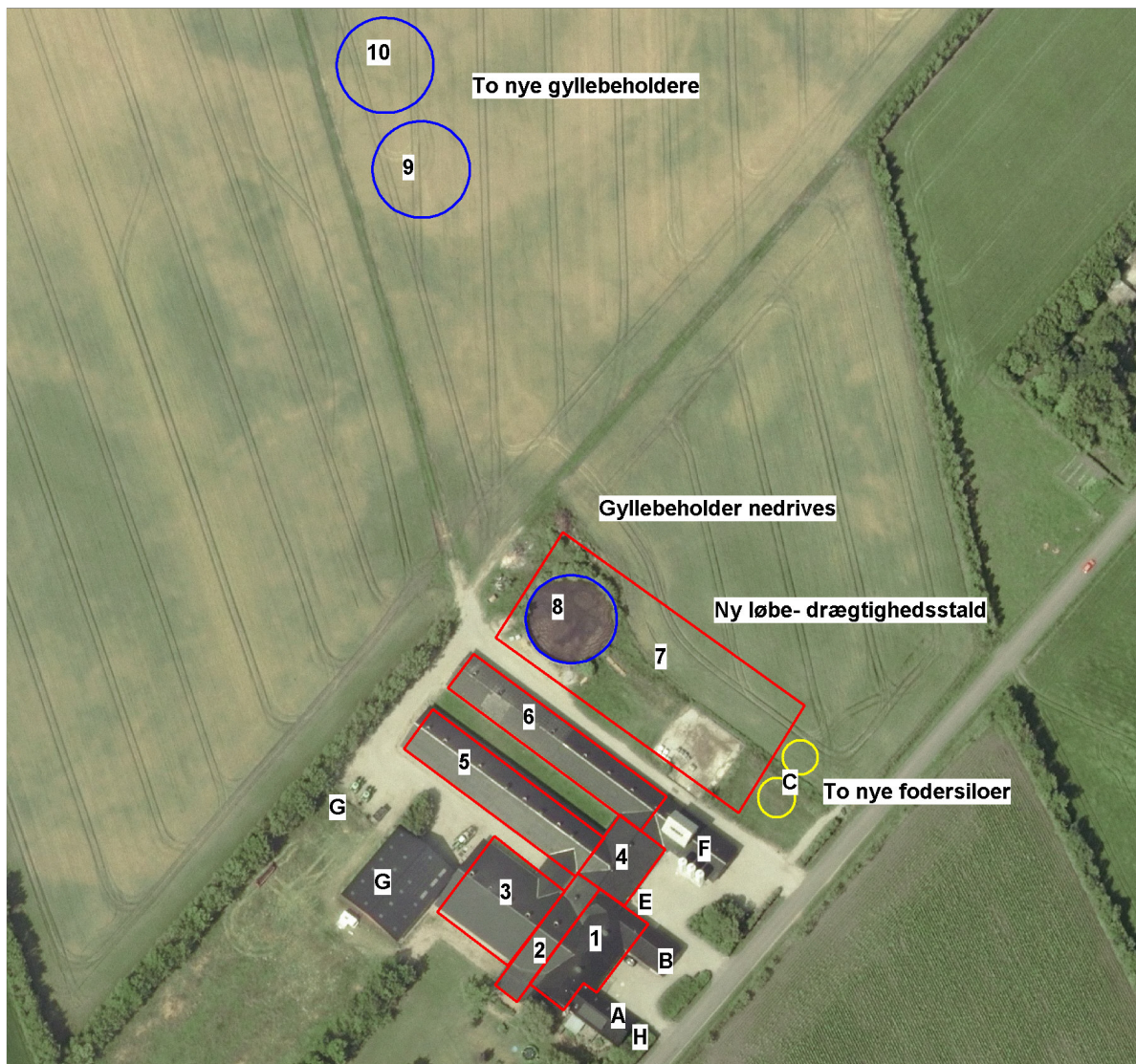
Staldafsnit	Staldsystem/gulvtype før	Staldsystem/gulvtype efter	Stipladser efter
1: Ca. 276 m ²	Løbe-drægtighedsstald med bokse og delvis spalter	Renoveres og ændres til farestald med delvis spaltegulv, når ny stald 7 er opført	77
2: Ca. 340 m ²	Løbe-drægtighedsstald med boks og fuldspalter	uændret	50
3: Ca. 572 m ²	Klimastald, delvis spalter, 2-klima	uændret	260 (7,2-30 kg) 675 (7,2-14 kg)
4: Ca. 266 m ²	Løbe-drægtighedsstald med boks og delvis spalter	uændret	50
5: Ca. 780 m ²	Farestald med delvis spalter	uændret	140
6: Ca. 680 m ²	Løbe-drægtighedsstald og slagtesvin		
	løsgående søer og spalter	Ændret indretning	-
	Søer i bokse og delvis spalter	uændret	50
	Fuldspalter slagtesvin	uændret	425 (30-102 kg)
7: Ca. 2870		Ny Løbe-dr.stald 1)Løsgående med spalter 2)Boks med delvis spalter	483 50
8:	Eksisterende gyllebeholder	nedrives	
9: 3600 m ³	Ny gyllebeholder	Med fast overdækning	
10: 3600 m ³	Ny gyllebeholder	Med fast overdækning	

Tabel 3: Bygninger og deres anvendelse på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde

Udover anlægget er der også andre bygninger tilknyttet anlægget på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde, se tabel 4 herunder. I mellem bygning 6 og bygning 7 vil der blive etableret en gang/passage, hvor dyrene kan drives. Dette er ikke vist på figur 3 herunder men fremgår af figur 4.

A: Stuehus	E: Læsserampe m. lys
B: Garage	F: Foderlade
C: Fodersilo	G: Biofilter
D: Maskinhus	H: Trixtank

Tabel 4: Øvrige bygninger tilknyttet ejendommen på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde

Figur 3: Bygningsoversigt over Knoldeflodvej 75, 6800 Varde

Figur 4: Indretning af staldbygningerne på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde

Projektet ønskes udført i trin over en tidsperiode. Således nedrives eksisterende gyllebeholder og den ene nye gyllebeholder med overdækning opføres indenfor 1 år efter godkendelse er meddelt. Herefter opføres den nye løbe-drægtighedsstald indenfor 3 år. Herefter renoveres og ændres den eksisterende løbe- og drægtighedsstald til farestald. Indenfor 5 år opføres den sidste gyllebeholder med fast overdækning.

Ansøger ønsker så lang tidsfrist som muligt til opførelse af den nye stald. Der ønskes 1-1½ til at bygge stalden for at undgå vinterbyggeri. Besætningen skal opbygges med egen avl, hvilket der ønskes 2 år til, for at kunne tage hensyn til skæv fordeling af gode og dårlige dyr, fordeling af hanner og hunner, sygdomsudbrud og andet der kan påvirke hastigheden på opbygning af ny besætning.

Varde kommune har stillet vilkår til at de enkelte dele i projektet følger ovennævnte tidsplan.

Der etableres gyllekøling med en ammoniakreducerende effekt på 26,6 % i den nye løbe-drægtighedsstald (bygning 7). For at have denne effekt på reduktion af ammoniakemissionen skal anlægget køre døgnet rundt, året rundt. Der er stillet vilkår hertil.

Ansøger har oplyst følgende om gyllekølingsanlægget: Der monteres et anlæg på 35 kW med ca. 1.800 m køleslanger. Gyllekummens areal med træk og slip er dimensioneret til 147 m², gyllekummens areal med linespil er dimensioneret til 577 m². For at opnå en reduktion i ammoniakfordampningen på 26,6 % skal der køles med en gennemsnitlig køleeffekt på 20,8 W/m². Dette opnås ved en faktisk driftstid for anlægget på 4.875 timer pr. år og varmepumpen skal kunne levere en køleydelse på minimum 35 kW. Varmepumpen er i drift hele året, svarende til en driftstid på 8.760 timer pr. år.

Der stilles vilkår om etablering af gyllekøling i denne miljøgodkendelses afsnit 4.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet. Der stilles generelle vilkår; bl.a., at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af tabel 5.

	Før udvidelsen (mængde/år)	Efter udvidelsen (mængde/år)	Ændring (mængde/år)	Ændring %
Elforbrug (kWh)	291.232	373.900	82.668	+28 %
Vandforbrug (m ³ , stalde) heraf:	5.850	7671	1821	+31 %
Drikkevand	5080	6630	1550	+31 %
Vandspild	295	418	123	+42 %
Vaskevand	480	622	142	+30%
Diesel forbrug til markdrift (l)	20.000	20.000	0	0
Fyringsolie til opvarmning (l)	32.000	20.000	-10.000	- 31 %

Tabel 5. Ejendommens forbrug af el, vand og olie

Ejendommen forsynes med vand fra Helle Vest Vandværk.

I forbindelse med etablering af gyllekøling i den nye løbe-drægtighedsstald forventes forbruget til opvarmning at falde.

Vand og energisparende tiltag er beskrevet i BAT-afsnittet om forbrug af vand og el.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

7.7 Fast affald og kemikalier

Ansøger oplyser følgende:

400 l. container til storskrald (kommunal ordning) – tømmes ugentlig eller hver 14. dag.

Tom kemiemballage vaskes og skylles og afleveres på foderstoffanlægget.

Spildolie bortskaffes i forbindelse med eftersyn af maskiner, hvor mekaniker tager det med tilbage.

Afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1317 af 20. november 2006 (med senere ændringer) om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

7.8 Oplag af olie

Der forefindes 3 olietanke på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde. To af tankene står på fast betongulv og en enkelt er nedgravet.

2.500 l olietank til fyringsolie fra 1989 (nedgravet tank).

2.500 l dieseltank til traktor fra 2001.

1.200 l dieseltank til bil fra 2004.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde forventes at stige fra 5.802 m³ til 7.550 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand m.v. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 6.

Husdyrgødning	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	5.542	6.550	+ 1.008
Ekstra tilløb fra vaskeplads	260	1.000	+ 740
Flydende husdyrgødning i alt	5.802	7.550	+1.748

Tabel 6. Årlig produktion af husdyrgødning på Knoldeflodvej 75, 6800 Varde før og efter udvidelsen

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 7.200 m³, svarende til 11,4 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 7.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Opførselsår/10 års beholderkontrol
Gylletank 1	2.040	nedrives	Opført 1989/2000
Gylletank 2	-	3.600	Planlagt
Gylletank 3	-	3.600	Planlagt
Gylletank - Troesmosegård	1200	-	-
Lejet kapacitet Møgelbjergvej 5	1000	-	-
I alt	4.240	7.200	-

Tabel 7. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen

7.10 Foderopbevaring og fodring

Foderet opbevares i udendørs fodersiloer samt i foderladen (bygning F). Der etableres to ny kornsiloer med indbygget tørreri.

Der anvendes foder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer angivet i BREF-noten om foder relateret til BAT.

Med hensyn til fosforproblematikken oplyser ansøger, at det først og fremmest er meget vigtigt at polte og orner kan formålsfodres, da tilstrækkeligt med næringsstoffer, vitaminer og mineraler er en forudsætning for en høj kvalitet af avlsdyr. Avlsdyr til levebrug (i modsætning til dyr til slagtning) har behov for tilstrækkeligt med især fosfor og calcium til sikring af en god knogleopbygning og en stabil vækst med fokus på bl.a. holdbarhed. Derudover er der indlagt en "sikkerhedsfaktor" på grund af følsomheden for især fosformangel. Ved brug af fasefodring kan der i perioder ske en mindre forskydning i det færdige foders indhold af fosfor og kombineret med almindelig blandeusikkerhed, kan der ske en mindre underforsyning.

Ansøger foreslår, at der kan sættes et vilkår op om at foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe, med undtagelse af avlsdyr, ikke må overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe.

Varde Kommune vurderer, med baggrund i ansøgers redegørelse for formålsfodring og forslag til vilkår, at der stilles vilkår om at foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe, med undtagelse af avlsdyr, ikke må overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport, staldene og udspredning af husdyrgødning.

I bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, og FMK-vejledningen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskemaet vil geneafstandene i forhold til byzone være 432 meter, samlet bebyggelse 281 meter og enkelt bolig 137 meter. Genekriterierne er overholdt, da der ikke er en nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden (Se tabel 8). Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr.

Områdetype	Geneafstand, ansøgt drift, meter	Ejendommens afstand til områdetype, meter	Genekriterie overholdt?
Byzone (Næsbjerg)	432	726-804	Ja
Samlet bebyggelse (Rousthøje)	281	724-800	Ja
Enkelt bolig (Knoldeflodvej 77)	137	171-242	Ja

Tabel 8. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

På grund af teltoverdækningen af de nye gylletanke er det Varde Kommunes vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen skal omrøres, transporteres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at der tages tilstrækkeligt hensyn til naboer og øvrige, da udbringning af husdyrgødning foregår efter de generelle regler og udbringes på veletablerede afgrøder.

Det forventes derfor ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj

Der vil være støj fra male-blandeanlægget i forbindelse med foderfremstillingen, fra levering og afhentning af svin samt ved transport af foder og gylle.

Male-blandeanlægget er placeret inde i foderladen, så støj herfra til omgivelserne vil være minimal.

Der vil desuden være et permanent støjbidrag fra ventilationen.

Der er tørringsanlæg indbygget i kornsiloen.

Forventet driftsperiode er kl. 07:00-17:30 alle årets dage - dog længere i høst og ved udbringning af gylle.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne godkendelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da afstanden til naboer er relativ stor.

7.13 Støv

Der vil være støv i forbindelse med foderfremstilling samt indblæsning af foder i siloerne. Foderfremstillingen foregår i en lukket foderlade, så der vil ikke være støvgener herfra. Der er en cyklon med støvopsamler således støv til omgivelserne undgås.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

7.14 Skadedyr

Ejendommen har aftale med ISS om observation og bekæmpelse af skadedyr. Observeres skadedyr iværksættes bekæmpelse efter retningslinierne fra Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Retningslinier angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Mindre døde dyr opbevares i kølecontainer og større dyr under kadaverdække efter gældende retningslinier.

Døde dyr afhentes min. en gang ugentlig af DAKA.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

7.16 Lys

Der er opsat lys ved læsseramper og ved maskinhuset. Lyset tændes efter behov.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

7.17 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, samt intern på bedriften. Transporterne fordeler sig som vist i tabel 9. Én transport til og fra ejendommen svarer til én transport. Al transport af flydende husdyrgødning foretages af maskinstation.

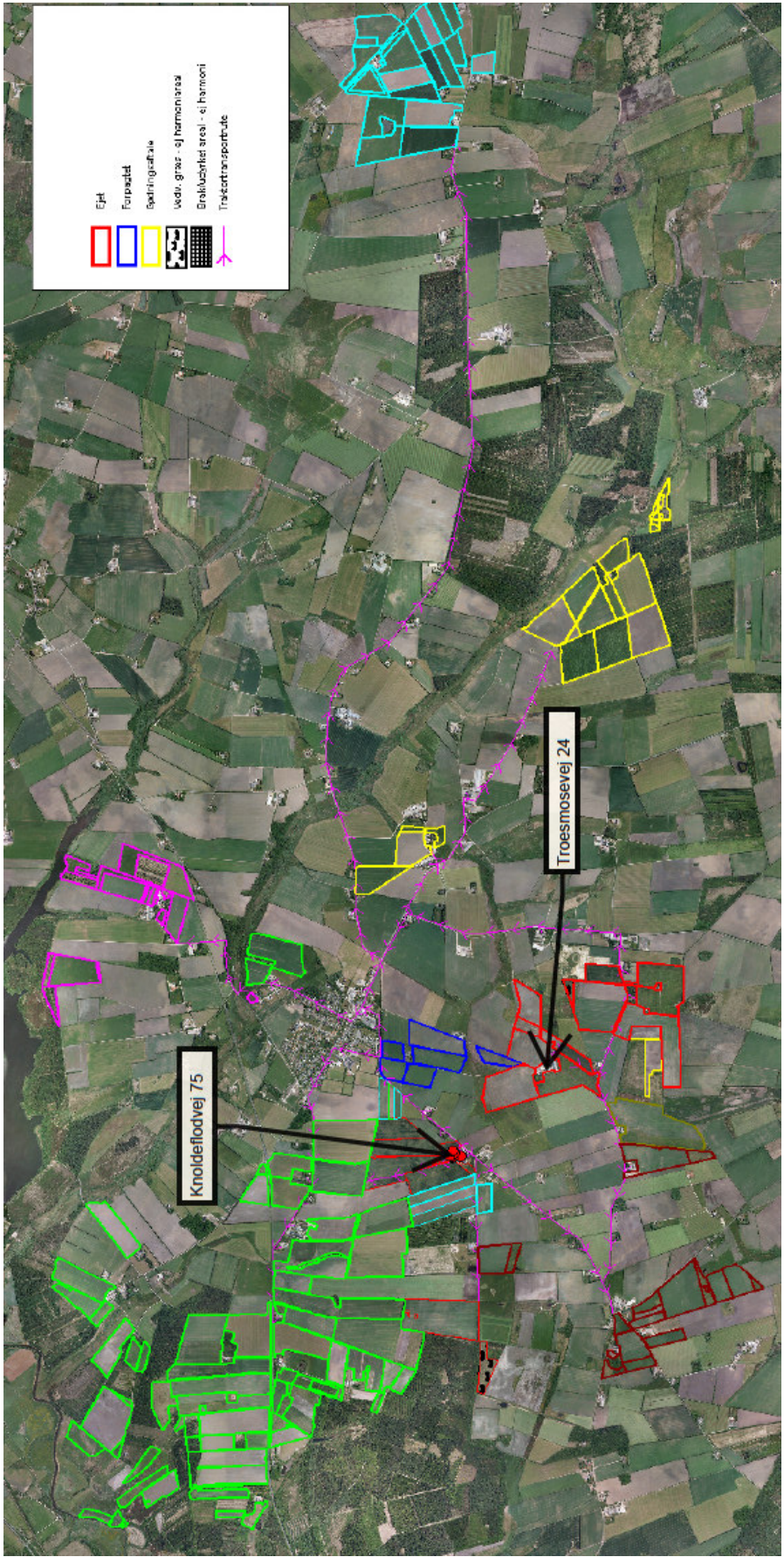
Transporttype	Antal transporter/år, nudrift	Antal transporter/år, ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af levende dyr smågrise	52	52	-
slagtesøer	52	52	-
Afhentning af døde dyr	52	52	-
Leverance af indkøbt foder	104	104	-
Husdyrgødning,	230	280	+50
Affald	52	52	-
Transporter i alt	542	592	+50

Tabel 9. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Knoldeflodvej 75, 6800 Varde

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 50 kørsler årligt - svarende til en stigning på 8 %. Husdyrholdet udvides med ca. 18 % flere DE, hvorved Varde kommune finder antallet af de forøgede transporter acceptabele. Transporterne foregår normal i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen vil det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Figur 5 viser en oversigt over de transportveje, der bruges i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Transportvejen til aftalearealerne ved Haltrup er ikke medtaget. Lugt i forbindelse med drift og udbringning af husdyrgødning forventes ikke at medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres ved bopæl på landet.

Stigningen i transporter skyldes et øget antal af transporter med husdyrgødning. Der stilles vilkår om at transporterne normalt skal foregå i dagtimerne og på hverdage. Med baggrund i dette, er det Varde Kommunes vurdering, at stigningen i antallet af transporter ikke vil give væsentlige gener for de omkring boende.

Figur 5: Transportveje i forbindelse med udbringning af husdyrgødning angivet med pink

7.18 Spildevand

Sanitært spildevand

Afledes fra trixtank til nedsivningsanlæg og via sandfang til dræn.

Processpildevand

Spildevand fra vask af stalde ledes til gyllebeholder.

Tagvand

Tagvand afledes via dræn til Troesmose Bæk.

Hvis der ikke findes en tilladelse til at udlede tagvand til dræn eller nedsive tagvandet via faksine eller anden nedsivningsforanstaltning, skal der indsendes en ansøgning til Varde kommunen senest 2 måneder efter denne miljøgodkendelse er meddelt. Dette er stillet som et vilkår.

7.19 Driftsforstyrrelser eller Uheld

Der vil altid være en vis risiko ved opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt.

Opbevaring af olie og kemikalier kan medføre risiko for lækager og nedsivende stoffer til grundvandet.

Gyllebeholdernes styrke og tæthed sikres gennem den 10-årige beholderkontrolordning.

Olietanke er placeret på fast bund uden afløb og kemikalier opbevares frostfrit i rum med fast bund uden afløb.

Der er udarbejdet en beredskabsplan der handles ud fra i tilfælde af uheld. (Beredskabsplan fra ansøgning om miljøgodkendelse er vedlagt som bilag 1). Der er stillet vilkår til at der skal være en opdateret beredskabsplan som skal være tilgængelig og synlig.

7.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - Ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbårent kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 3.604 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 3.821 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 217 kg kvælstof pr. år.

Kravet er, at der skal ske en reduktion på 20 % for de stalde hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregninger i ansøgningsmaterialet viser at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt med 117 kg kvælstof mere end nødvendigt.

Som virkemidler til at reducere fordampningen af ammoniak fra stald og lager, etableres der gyllekøling i den nye løbe-drægtighedsstald (bygning 7) og teltoverdækning på de to nye gyllebeholdere på ejendommen.

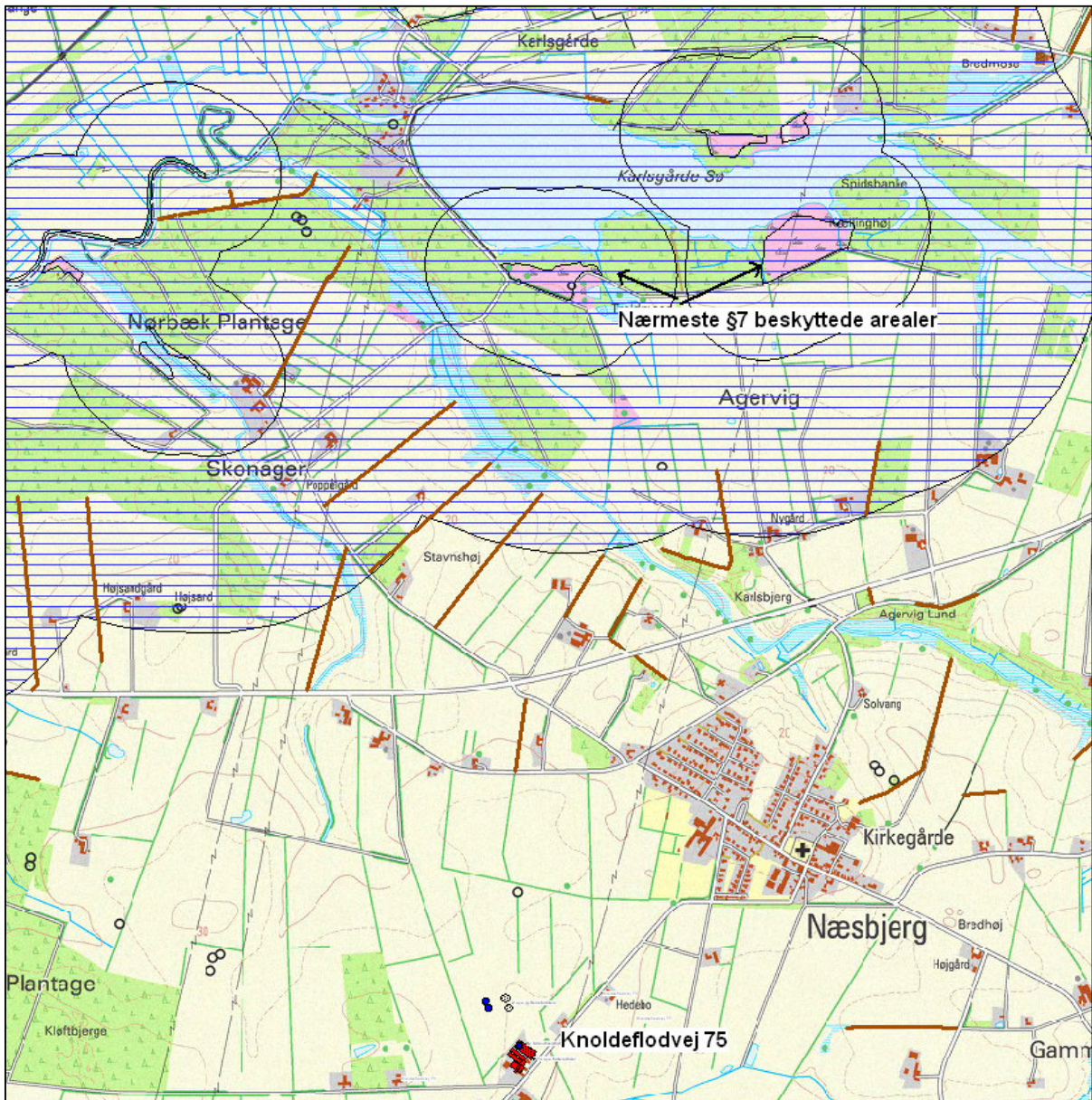
Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

§ 7 områder

I henhold til §§ 7 og 21 i lov om miljøgodkendelse m.v. må ammoniakfordampning fra det samlede anlæg ikke øges som følge af den ansøgte etablering, ændring eller udvidelse af husdyrbruget, hvis anlægget ligger helt eller delvist indenfor 300 meter fra de i § 7 nævnte naturtyper.

Anlægget på Knoldeflodvej 75 er placeret ca. 3,2 km syd-øst for de nærmeste naturområder, der i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" er omfattet af § 7, se figur 6. Der er tale om 3 hede-arealer beliggende ved Karlsgårde Sø. Se figur 6 herunder.

Varde Kommune vurderer, at der kun vil forekomme en ubetydelig ammoniakdeposition på § 7 området fra anlægget på grund af den store afstand og at der er en begrænset merudledning af ammoniak fra anlægget i ansøgt drift på ca. 217 kg N/år. Afstanden og opblandingen af ammoniak med den resterende atmosfæriske luft gør, at Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være nogen målbar merbelastning af § 7 området og derfor vil udvidelsen af dyreholdet ikke påvirke § 7 området negativt.

Figur 6: Nærmeste § 7 områder i forhold til anlægget på Knoldeflodvej 75

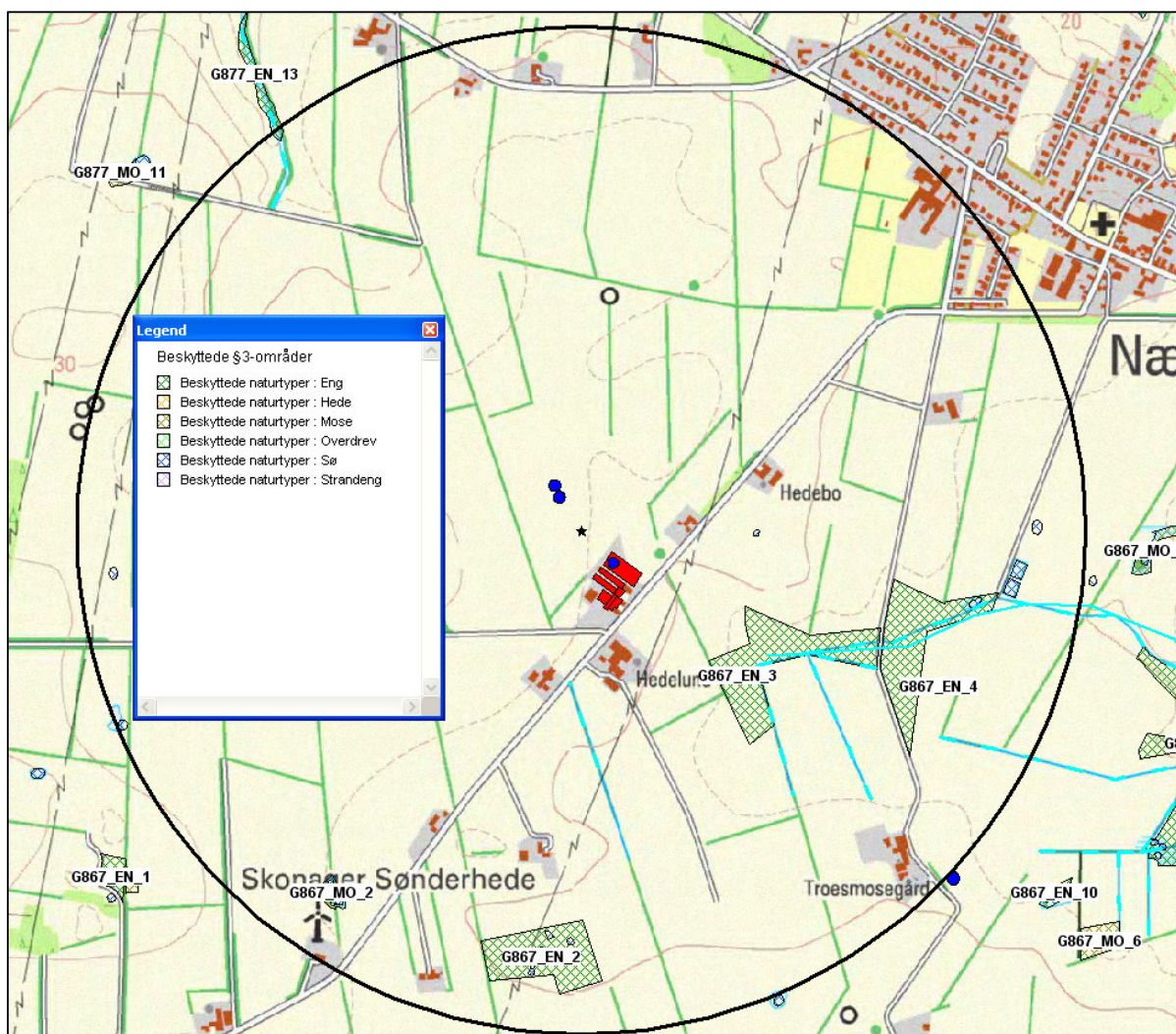
§ 3 områder

Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, beliggende indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget på adresse fremgår af figur 7 og tabel 10 herunder.

§ 3 lokalitet	Type	Værdi-sætning	Mål-sætning	N-følsom	Afstand (m)	Beskrivelse/bemærkninger i naturregistrering
G867_EN_4	Eng	C	C	ikke N-følsom	560	Omlagt kultureng
G867_EN_3	Eng	C	C	ikke N-følsom	250	Omlagt kultureng
G867_EN_2	Eng	C	C	ikke oplyst	720	Mindre kultureng omkring vandhuller i agerlandet. Halvdelen opdyrket i 99.
G867_MO_2	Mose	C	C	ikke N-følsom	884	Næsten fuldstændig krattilvokset mose (bemærkningerne er lavet 1995)

Tabel 10. § 3-områder indenfor 1000 m fra Knoldeflodvej 75

Desuden er der registreret 17 mindre søer inden for 1000 meter af stald og lager. Disse søer er ikke værdisatte, målsatte eller vurderet med hensyn til kvælstoffølsomhed.

Figur 7: § 3 beskyttet natur inden for 1000 meter af Knoldeflodvej 75

Naturtyper af forskellige arter har alle en tålegrænse for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle, før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, hvor hver kategori har en bestemt tålegrænse, se tabel 11 herunder.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 11: Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Baggrundsbelastningen er i henhold til tal fra SNS fra årene 2000, 2003 og 2004 for det gamle Varde Kommune på 16,6 kg N/ha.

Nyeste tal fra DMU fra 2007 angiver en baggrundsbelastning for ny Varde Kommune på 15,0 kg N/ha.

Der er tre engarealer inden for 1000 meter, G867_EN_4, G867_EN_3 og G867_EN_2. Disse arealer er alle registrerede som C-værdisatte og er vurderet som ikke kvælstoffølsomme eller med uoplyst kvælstoffølsomhed. En mose (G867_MO_2) er registreret som ikke kvælstoffølsom og C-værdisat.

På baggrund af, at udvidelsen medfører en begrænset merudledning af ammoniak fra stald og lager på ca. 217 kg/N/år, naturarealernes N-følsomheder og den nævnte baggrundsbelastning for Varde Kommune, vurderes det at udvidelsen ikke vil påvirke nogle af de omkringliggende § 3 områder negativt.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" (Bek nr. 408 af 1. maj 2007) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 2,6 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde). På grund af den store afstand vil den meget begrænsede merfordampningen på ca. 217 kg/N/år fra stalde og lager ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

7.21 Harmoni og arealkrav

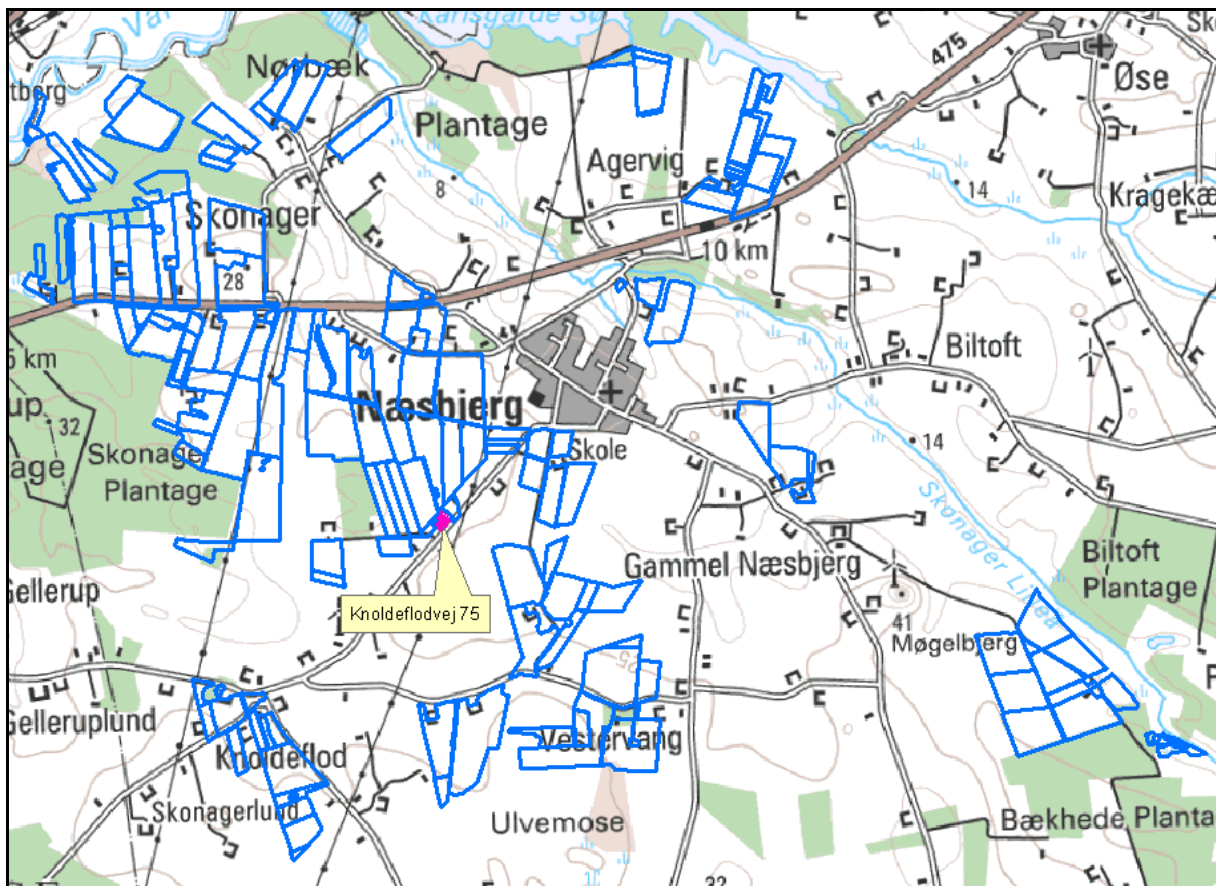
Der produceres svinegylle fra den ansøgte produktion på Knoldeflodvej 75 svarende til 279,4 DE. Derudover tilføres der svinegylle fra ansøgers anden ejendom beliggende på Troesmosevej 24 svarende til 279,09 DE, i alt 559,5 DE svinegylle. I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, mv.) skal ovenstående bedrift råde over 399,5 ha udbringningsareal, på den betingelse at disse arealer opfylder kravet om, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE pr. hektar. De ejede og forpagtede arealer, i alt ca. 146,8 ha, opfylder kravet om, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. Derudover afsættes husdyrgødning til aftalearealer på 7 forskellige adresser, se tabel 12 herunder.

Husdyrbruget ejer total 132,4 ha hvoraf de 124,38 ha er udspretningsareal. Ansøger forpagter 22,4 ha og har gylleaftaler på 632,99 ha. Se figur 8a og b og tabel 12.

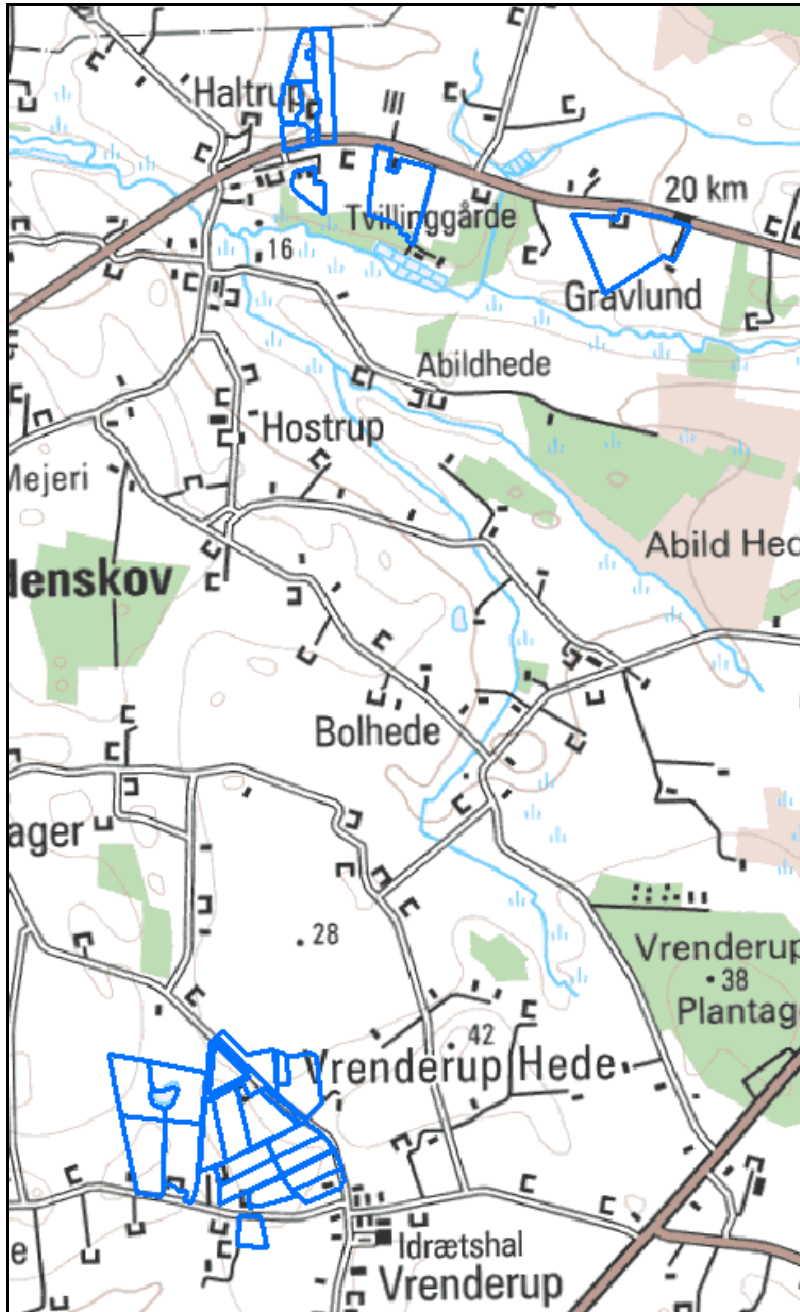
Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

	Ha	Afsat gødningsmængde DE
Bedriften ejede og forpagtede arealer	146,78	206,3
Gylleaftale Hellevej 54, 6818 Årre	-	120,6
Gylleaftale Møgelbjergvej 5, 6800 Varde	-	39,9
Gylleaftale Ulvemosevej 8, 6800 Varde	-	9,1
Gylleaftale Knoldeflodvej 62, 6800 Varde	-	52,0
Gylleaftale Agervigvej 44, 6800 Varde	-	37,7
Gylleaftale Krovej 4, 6800 Varde	-	168,0
Gylleaftaleareal i alt	632,99	427,3
I alt	779,77	633,6

Tabel 12: Oversigt over afsætningen af husdyrgødning

Figur 8a: Alle arealer (ejet, forpagtet og gylleaftaler)

Figur 8b: Alle arealer (ejet, forpagtet og gylleaftaler)

7.22 Kg N og P tilført udspretningsarealet

I tabel 13 er vist den producerede mængde N og P i nudrift og i planlagt drift.

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt
Svinegylle, Knoldeflodvej 75	24.762	29.329	5.707,14	6.745	232,95	279,4
Svinegylle, Troesmosevej 24	23.944	29.838	4.418	6.087	219,31	279,1
Fiktivt svinegylle	-	5.192	-	1.099	-	74,3
I alt	48.706	64.358	10.125	13.931	452,26	632,8

Tabel 13. Produceret mængde N og P i nudrift og i planlagt drift

Der er lavet gylleaftaler, hvor der afsættes husdyrgødning svarende til 427,3 DE. Se tabel 12 og 14. På de ejede arealer bliver dyretrykket 1,4 DE/ha.

Husdyrgødning	Kg N	Kg P	DE
I alt produceret gødning	64.358	13.931	632,8
Afsat gødning til gylleaftaler	(-)42.417	(-)9.121	(-)427,3
Husdyrgødning tilført ejede og lejede arealer	21.941	4.810	205,5

Tabel 14. Husdyrgødning tilført ejede og lejede udspretningsarealer i planlagt drift

7.23 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Afvandingsoplande

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander via mindre vandløb til Holme Å, Varde Å og Vadehavet, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 49: Engarealer ved Ho Bugt, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57: Vadehavet, samt Ramsarområde nr. 27: Vadehavet).

En række af de naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for habitatområderne, er i større eller mindre grad følsomme over for en øget næringsstofbelastning af vandmiljøet. Det gælder sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, samt vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand. Også en række fiskearter kan blive påvirket negativt, hvis levestederne forringes på grund af øget næringsstofbelastning, f.eks. Havlampret, Stavsild og Snæbel. Desuden kan en række fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområderne, blive påvirket negativt. Det gælder blandt andet ynglefuglene Klyde, Splitterne, Havterne og Fjordterne, samt trækfuglene Knopsvane, Knortegås, Gravand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Hvinand, Stor skallesluger, Edderfugl, Blishøne, Strandskade, Lille kobbersneppe, Islandsk ryle og Almindelig ryle, der alle er afhængige af fødesøgning på søterritoriet. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Vadehavet.

Udvaskning

Den samlede mængde kvælstof indeholdt i den udbragte husdyrgødning vil stige fra 21.343 kg N/år før ændringen til 21.942 kg N/år efter ændringen, jf. de indsendte oplysninger.

Af bedriftens samlede arealer på 146,78 ha, er samtlige arealer placeret indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse 2 for hvilke, der er skærpede krav vedrørende den mængde husdyrgødning, der må udbringes pr. hektar.

For arealerne beliggende indenfor nitratklasse 2 gælder, at nitratudvaskningen ikke må overstige det, der følger af det skærpede harmonikrav på 65 % af de generelle regler. Derfor angiver ansøgningen en samlet reduktionsprocent på 65 % for alle bedriftens udbringningsarealer, hvilket betyder at der uden virkemidler maksimalt på bedriftens udbringningsarealer må udbringes husdyrgødning svarende til 0,91 DE/ha. Ud fra dette tal beregner Farm-N at nitratudvaskningen maksimalt må være 83,30 kg N/ha.

Der ansøges om at udbringe 1,4 DE/ha. For at opveje den forøgede mængde husdyrgødning uden at udvaskningen overstiger de maksimale 83,30 kg N/ha/år kan ansøger gøre brug af forskellige virkemidler. Ansøger ønsker at gøre brug af virkemidlet med flere efterafgrøder og forpligter sig derfor til hvert år at etablere minimum 8,0 % pligtige efterafgrøder ud over Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav.

Beregninger i Farm-N viser med de anvendte virkemidler, at den reelle udvaskning efter udvidelsen bliver på 83,10 kg N/ha, hvilket er under med den beregnede maksimale tilladte udvaskning. Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau er derfor opfyldt.

Ifølge beregninger i Farm-N bliver den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer reduceret fra 86,8 kg N/ha i nudriften til 83,1 i ansøgt drift. Det svarer til at udvaskningen af kvælstof falder fra 12.741 kg til 12.197 kg. Hvilket er et fald på 544 kg N. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat på vejen mod vandområdet. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale.

Udbringningsarealerne ligger alle i et område hvor reduktionspotentialet er mellem 51 % og 75 % ifølge reduktionspotentiale kort fra Danmarks Miljøundersøgelser. Dermed vil udvaskningen fra udbringningsarealerne blive reduceret fra mellem 51 % til 75 %. Den totale udvaskning fra ejendommen ejede og forpagtede udbringningsarealer bliver mellem 3.049 kg og 5.977 kg, hvilket er et fald på mellem 136 kg og 266 kg.

I henhold til Miljøcenter Ribe er den samlede årlige kvælstoftilførsel til Vadehavet fra kilder i det tidligere Ribe Amt og fra landområder i det tidligere Vejle og Sønderjyllands amter på 9.100 tons kvælstof. Tallene er et gennemsnit over udvaskningen fra år 2001 til og med år 2005. Udvidelsen af bedriften medfører at kvælstofudvaskningen til Vadehavet falder med minimum 0,015 promille og at den samlede udvaskning af kvælstof fra bedriften til Vadehavet udgør maksimalt 0,66 promille. På den baggrund forventes den samlede næringsstofudvaskning fra udbringningsarealerne ikke at resultere i målbare ændringer af næringsstoffkoncentrationen i Vadehavet.

Den danske del af oplandet til Vadehavet er ca. 5.187 km², svarende til 518.700 ha. Ansøgers udspretningsareal udgør således kun ca. 0,3 promille af oplandet. Husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Vadehavet forventes på grund af reglerne om, at der skal anvendes et givet udbringningsareal til en given husdyrproduktion ikke at stige væsentlig.

Flere og flere landbrug der ligger i oplandet til Vadehavet får udarbejdet en miljøgodkendelse. En del af disse besætninger har udspretningsarealer beliggende i nitratklasse 1, 2 og 3, som medfører at der skal ske en reduktion i dyretrykket i forhold til de generelle krav. Hvis dyretrykket ikke skal reduceres, skal der i stedet laves projektilpasninger, så udvaskningen svarer til det reducerede dyretryk. Det medfører at udvaskningen til Vadehavet reduceres.

I Vand- og Naturplanerne for Vadehavet står følgende:

Næringssaltkoncentrationerne i Vadehavet er dels påvirket af den tidevandsbetingede udveksling fra Vesterhavet og dels fra baglandets ferskvandstilstrømning gennem vandløb og

åer. Især i den indre del af Vadehavet udgør tilstrømningen fra baglandet et væsentligt bidrag til næringsstofbelastningen.

Tilførslen af kvælstof fra det danske opland til Vadehavet er domineret af bidrag fra diffuse kilder (Jordbrug, naturbidrag og spredt bebyggelse). Heraf udgør udvaskningen fra landbruget langt den største andel. Bidrag fra punktkilder som f.eks. renseanlæg og dambrug udgør en langt mindre del. Når det drejer sig om påvirkning med fosfor, er der mindre forskel på bidraget fra landbruget og punktkilder.

Siden begyndelsen af 1980'erne er kvælstof- og fosforafstrømningen reduceret. For kvælstof skyldes dette en forbedret spildevandsrensning og et fald i udledningen fra landbrugsarealer som følge af vandmiljøindsatsen. For fosfor skyldes faldet, at spildevandet i dag renses langt bedre end tidligere.

I perioden frem til 2015 forventes indsatsen i landbruget ifølge Vandmiljøplan III at bidrage til en yderligere reduktion i kvælstof- og fosforudledningen til vandområderne i oplandet.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentlig da:

- Kvælstofudledningen til Vadehavet i henhold til vand- og naturplanerne for Vadehavet vil falde frem til 2015.
- Kvælstofudledningen siden 1980 er reduceret i henhold til vand- og naturplanerne for Vadehavet.
- Bedriftens samlede opland til slutrecipient Vadehavet kun udgør 0,3 promille.
- Udvidelsen vil medføre en reduktion i udvaskningen af kvælstof til Vadehavet.
- Meget af oplandet til Vadehavet er klassificeret som nitratklasser.
- Dyreenhedsdefinitionen af kvæg er ændret.
- Husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Vadehavet ikke forventes at stige væsentlig.

7.23 Nitrat til grundvand

Ingen af husdyrbrugets ejede udbringningsarealer er placeret inden for områder, der i de af miljøministeren vedtagne retningslinier i forslag til Kommuneplanen 2010-2022 for Varde Kommune er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Derfor er der ingen krav til udvaskning af nitrat til grundvandet fra udbringningsarealet.

7.24 Fosfor

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i oplande til Natura2000 områder der er overbelastet med fosfor.

Af ejendommens udbringningsarealer ligger 10,8 ha i "P-klasse 2", som er drænedegrøftede lavbundsarealer der er udenfor okkerklasse 1, og som afvander til overbelastet Natura 2000 område. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at kravet om, at fosforoverskuddet ikke må øges, er overholdt.

I henhold til Miljøcenter Ribe er den samlede årlige fosfortilførsel til Vadehavet fra kilder i det tidligere Ribe Amt og fra landområder i det tidligere Vejle og Sønderjyllands amter på 250 tons. Tallene er et gennemsnit over udvaskningen fra år 2001 til og med år 2005.

Udvidelsen af bedriften medfører at fosforoverskuddet på bedriften stiger fra 7,9 kg/ha til 11,5 kg/ha. Dvs. at fosforoverskuddet på bedriften stiger fra 1.160 kg til 1.688 kg. En stigning på 528 kg.

Med baggrund i ansøgers redegørelse for formålsfodring og forslag til vilkår, er der stillet vilkår om at foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe, med undtagelse af avlsdyr, ikke må overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe. Det vil medvirke til at udvaskningen af fosfor fra arealerne vil reduceres. Ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk tager dog ikke højde for denne reduktion og i ovenstående beregninger er derfor ikke medregnet den effekt på udvaskningen af fosfor, som tilsætningen af fytase til foderet vil have.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Varde Kommune vurderer at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentlig da:

- Forforudledningen til Vadehavet i henhold til vand- og naturplanerne for Vadehavet vil falde frem til 2015.
- Der er stillet vilkår til anvendelse af fytase i foderet.
- Fosforudledningen siden 1980 er reduceret i henhold til vand- og naturplanerne for Vadehavet
- Ingen af udbringningsarealerne hælder mere end 6 grader.
- Bedriftens samlede fosforoverskud er på 1.688 kg, hvilket svarer til 6,8 promille af den samlede udvaskning af fosfor til Vadehavet.
- Udvidelsen kun vil øge forforoverskuddet med 528 kg, hvilket svarer til 2 promille af den samlede udvaskning af fosfor til Vadehavet.
- Husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Vadehavet ikke forventes at stige væsentlig.

7.25 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Anlægget

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelige udbredt i Varde Kommune. Spidssnudet frø forventes at forekomme i forbindelse med naturområder i Varde Kommune, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 1,4 km fra ejede og forpagtede udbringningsarealer og ca. 2,6 nordvest fra stald og lager. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

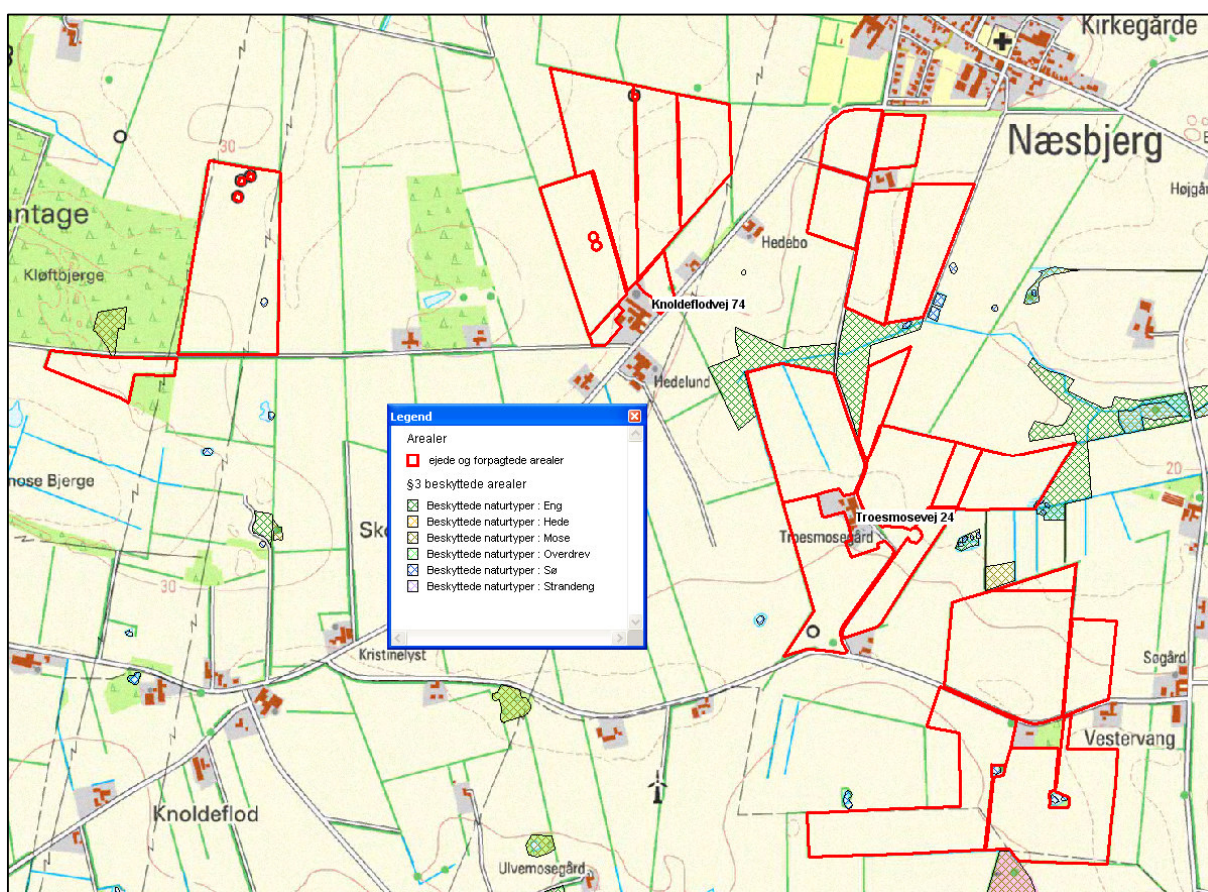
Udspretningsarealer

Spidssnudet frø er almindeligt forekommende i Varde Kommune. I forbindelse med det ejede og forpagtede udbringningsareal er der registreret § 3 søer. Disse søer har en naturlig bræmme i form af træer og buske rundt langs kanten. Varde kommune vurderer derfor, at det ikke er nødvendigt med et vilkår om en yderligere bræmme.

7.26 Udbringningsarealer – Øvrige forhold

§ 3 områder

Der er udbringningsarealer, der grænser direkte op til § 3 beskyttede arealer, se figur 9. Ingen af de § 3 arealer, der støder op til udbringningsarealerne er højt værdisatte.

Figur 9: Ejede og forpagtede udspretningsarealer og § 3 arealer

Der er registreret et § 3 vandhul på mark 8. Varde kommune har haft arealet i høring og har følgende bemærkninger: "Der er registreret en sø på mark 8. Søen kan ikke længere erkendes på luftfoto. Søen er på luftfoto fra 1992 mindre end 50 m² og søen har derved ikke opfyldt størrelseskravet for at være omfattet af naturbeskyttelsesloven. Der er således tale om en fejlregistrering og søen udtages derfor af § 3 registreringen ved førstkomende kortrevision".

På baggrund af ovenstående vurderer Varde kommune at driften af arealerne ikke vil ændre i de omkringliggende naturarealers tilstande.

§ 7 områder

Der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på de arealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7 område (bufferzone), såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Der er dog ingen af husdyrbrugets arealer der ligger inden for disse bufferzoner. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Varde kommune vurderer, at driften af arealerne ikke vil påvirke de omkringliggende § 7 områder negativt, i det der er længere end 1000 m til § 7 områderne fra udbringningsarealerne.

Natura 2000-områder

Der er ca. 2,3 km fra det nærmeste beliggende Natura 2000-område, Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, til udbringningsarealerne. Grundet den store afstand vurderes driften af arealerne ikke have nogen påvirkning på Natura 2000-områder.

Fredede områder

Der er ingen fredede områder i nærheden af udbringningsarealerne.

Fortidsminder og diger

Der ligger at sten/jorddige langs med mark 16 og mark 17, der er beskyttet efter Museumloven § 29a. Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Varde Kommune. Der findes desuden gravhøje på eller ved husdyrbrugets udbringningsarealer ved mark 3, 4, 8 og 10-0. Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til § 29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøje, medmindre Varde kommune meddeler dispensation hertil.

For at se marker med numre, se da ansøgningsmaterialet, version 10.

Vurdering af 3. mandsarealer

Hele aftalearealet på samtlige gyllemodtagere ligger i nitratklasse II. Aftalearealerne kan som følge heraf ikke godkendes efter § 12 i lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter § 16 i samme lov. Der skal derfor udarbejdes særskilte § 16 arealgodkendelser af samtlige arealer, som hører under ejendommene på: Hellevej 54, 6818 Årre, Ulvemosevej 8, 6800 Varde, Knoldeflodvej 62, 6800 Varde og Agervigvej 44, 6800 Varde.

Derudover er der indgået gylleaftaler med Krovej 4, 6800 Varde og Møgelbjergvej 5, 6800 Varde. Møgelbjergvej 5 har allerede en § 16 arealgodkendelse og Krovej 4 er på godkendelsestidspunktet i gang med at få meddelt miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 12, hvor der indregnes modtagelse af svinegylle fra Knoldeflodvej 75, 6800 Varde.

Bedste tilgængelige teknik (BAT) og management

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Ved Varde Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt"¹, vejledningen fra Skov- og Naturstyrelsen "Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug", bilag 3 (teknologilisten)² samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument)³. Vurderingerne for anvendelse af BAT i forhold til §§ 11 og 12 miljøgodkendelser, skal ske i forhold til følgende:

- Management
- Fodringsstrategier
- Staldsystemer
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-standard for projektet.

7.27 BAT - Management

Ansøgers tiltag:

- Uddannelse af medarbejdere. Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Journal. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Forbruget af vand registreres således en gang om året i forbindelse med aflæsning. Strøm aflæses en gang om måneden. Forbrug af pesticider og handelsgødning er planlagt ud fra planternes behov afstemt efter lovgivningen og foretages i samarbejde med planteavlskonsulent. Indkøbt foder registreres og der følges løbende med i forbruget, så der til stadighed er fokus på foderstatus.
- Nødfremgangsmåde. Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle og brand m.v. er beskrevet.
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram. Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke opstår uhygiejniske forhold. En del af det daglige arbejde er at bemærke om der er lækager eller lignende, der så repareres hurtigt. Som en del af den faste rutine er der på et centralt sted placeret en notesbog hvor medarbejdere noterer ideer til bedre arbejdsgange og påpeger reparationer der er nært forestående. På den måde

---

¹ Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt" kan ses på http://www.mst.dk/Landbrug/BAT-blade_oversigt.htm

² Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen kan ses på <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/DE149C78-68E4-4319-BA62-849C62D14774/32976/Vejledningomtiladelseogmilj%C3%B8godkendelsemvafhusdyr.pdf>

³ BREF-dokumentet kan ses på <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/26ACA4B3-026B-4761-95D7-963A23BF54BD/0/Intensivfjerkrægogsvineproduktionresume.pdf>

minimeres pludselige og overraskende reparationer, og det sikres at produktionsapparatet er vedligeholdt.

- Planlægning af logistik. Logistikken i forbindelse med aflevering af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Planlægge korrekt gødsning af markerne. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning noteres og dokumenteres og er afpasset efter sædskifte, jordtype og vandingsforhold.

Forslag til BAT for svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Uddannelse af medarbejdere
- Journal over forbruget af vand, energi, foder, spild samt spredning af gødning på markerne
- Nødfremgangsmåde til at håndtere uheld
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikrer driften og renholdelse af bygninger og udstyr
- Planlægning af logistik såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge korrekt gødsning af markerne

I projektet er der fokus på inddragelse og uddannelse af medarbejdere, der føres driftsregnskab over bl.a. forbrug af vand og el, beredskabsplan, reparations- og vedligeholdelsesprogram er en del af det daglige arbejde, logistik i forbindelse med levering og blanding af foder samt afpasning samt planlægning af markgødsning ud fra gødningsplaner og gødningsregnskab. Varde Kommune vurderer at der hermed leves op til BREF-punkterne om management.

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet management lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT for punktet management.

7.28 BAT – Foder

Ansøgers tiltag:

- Der anvendes foder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Følgende tiltag på punktet foder til svin er forslag til BAT ifølge BREF-dokumentet:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder)	Samlet fosforindhold (% i foder)
So	Drægtighed	13 - 15	0,43 – 0,51
So	Diegivning	16 - 17	0,57 – 0,65
Pattegrise	Op til 10 kg	19 – 21	0,75 – 0,85
Smågrise	Op til 25 kg	17,5 – 19,5	0,60 – 0,70
Slagtesvin	25 – 50 kg	15 – 17	0,45 – 0,55
Slagtesvin	50 – 110 kg	14 – 15	0,38 – 0,49

Miljøstyrelsens forslag til BAT pånuværende og planlagte "BAT-blade oversigt" er:

Benzoesyre (Sv.Fo.01), Fytasetilsætning (Sv.Fo.02), Reduceret råprotein til slagtesvin (Sl.Fo.01), Fasefodring og reduceret råprotein til søer (So.Fo.01).

Som beskrevet i afsnit 7.10 stilles der vilkår om at foderblandinger til alle dyregrupper skal være tilsat fytase, og det gennemsnitlige fosforindhold i foderet for den enkelte dyregruppe, med undtagelse af avlsdyr, ikke må overstige BREF-notens samlede indhold af fosfor pr. foderenhed for den tilhørende dyregruppe.

Ansøger oplyser at der fasefodres ved søer og smågrisene. Fasefodring er listet på Miljøstyrelsens liste over forslag til BAT.

Ansøger anvender således fasefodring ved husdyrholdet, fosforniveau i fodret der ikke overstiger BREF-dokumentets vejledninger undtaget er dog avlsdyrene samt der tilsættes fytase til fodret til alle dyregrupper.

Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet foder lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt baseret på vejledningerne i BREF-dokumentet og Miljøstyrelsens vejledninger til BAT-teknologier.

7.29 BAT - Staldindretning

Ansøgers tiltag og fravalg:

- I den nye løbe-drægtighedsstald etableres gyllekøling. I stedet for skrabeanlæg er det valgt at justere gyllehøjden i kanalerne ved hyppig udslusning af gylle. Derved undgås at gyllen lagdeles og det sikres, at kølingen foregår effektivt.

BAT i eksisterende stalde:

For det eksisterende staldanlæg gælder, at der er tale om udvidelse i eksisterende stalde og det er på nuværende tidspunkt ikke aktuelt at ændre på andelen af spaltegulv eller etablere køling og skrabe. Begge dele vil kræve en total renovering af staldene.

Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer. Der forventes ikke at skulle udføres større renoveringer før om 15-20 år.

Væsentlige alternativer til BAT:

I dele af de eksisterende stalde er gyllekøling og delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv fravalgt da det ville medføre, at alle gulve og kanaler skulle brydes op og reetableres, hvilket ikke synes proportionalt dels ud fra udvidelsens størrelse og dels det faktum, at alle produktionsbygningerne er af nyere dato.

Gylleforsuring er ligeledes fravalgt, da syretilsætning er ikke realistisk på grund af et kanalsystem, der ikke er kontinuert og gyllesystemerne i de enkelte afsnit ikke koblet sammen.

Luftvasker er også fravalgt, da det økonomisk vurderes ikke at være proportional med effekten grundet besætning er opstaldet i flere af hinanden uafhængige staldafsnit.

For svineproduktioner foreslår BREF-dokumentet følgende som værende BAT (se mange flere punkter i BREF-dokumentet):

- Spaltegulve, hvor spalterne er af metal eller plastik i stedet for beton.
- Fuldspaltegulv med vacuumsystem til hyppig udmugning.
- Køling af gyllen, gødningsskraber under gulvene, udskylningsrender eller -rør under gulvet er BAT teknik, hvis det findes i forvejen, men kan ikke kræves for nye stalde.
- For diegivende søer bokse med jern- eller plastikgulv og udskylningssystem under spalterne.

Forslag til BAT ifølge Miljøstyrelsens nuværende og planlagte "BAT-blade oversigt" er:

- Køling af gylle i svinestalde (Sv.St.01)
- Luftrensning med syre (Sv.St.03)
- Luftrensning med syre til slagtesvin. (St.02: v2 05-09)
- Svovlsyrebehandling af svinegylle (Sv.St.02)
- Svovlsyrebehandling af svinegylle i slagtesvinestalde (Sl.St.01: v1 05-09)
- Biologisk luftrensning (Sv.St.04)

Desuden findes der BAT-byggeblade omhandlende:

- Drægtighedsstald med delvist spaltegulv samt skraberanlæg og gyllekøling (106.01-51)
- Farestier med delvis spaltegulv (106.02-51)
- To-klimastald med delvist spaltegulv til smågrise (106.03-52)
- Slagtesvinestald med delvist spaltegulv med 1/3 spalter (106.04-52)
- Slagtesvinestald med delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund (106.04-53)

Varde kommunes vurdering

Ansøger har herover redegjort for til- og fravalg af BAT-teknologier på staldsystemerne. Varde kommune har herunder listet de forskellige dyregrupper, staldsystem samt om BREF-dokumentet, MST og BAT-byggebladene har listet staldtypen som forslag til BAT.

Dyregruppe	Stipladser	Staldtype	Eksisterende stald (ja eller nej)	BAT jf. BREF/MST/BAT-byggeblade (ja eller nej)
Diegivende søer	77	Delvis spaltegulv m. metalriste	Ja	Ja / Ja / Ja
Diegivende søer	140	Delvis spaltegulv m. metal riste	Ja	Ja / Ja / Ja
Drægtige søer	50	Fuldspaltegulv	Ja	Ja / Nej / Nej
Drægtige søer	50	Delvis spaltegulv	Ja	Ja / Nej / Nej
Drægtige søer	50	Delvis spaltegulv	Ja	Ja / Nej / Nej
Drægtige søer	50	Delvis spaltegulv	Ja	Ja / Nej / Nej
Drægtige søer	483	Delvis spaltegulv med gyllekøling	Nej	Ja / Ja / Ja
Smågrise 7,2-30 kg	260	Delvis spaltegulv	Ja	Ja / Ingen / Ja
Smågrise 7,2-14 kg	675	Delvis spaltegulv	Ja	Ja / Ingen / Ja
Slagtesvin 30-102 kg	425	Fuldspaltegulv	Ja	Ja / Nej / Nej

For de diegivende søers vedkommende vurderer Varde kommune at dyregruppen lever op til BAT-standard for projektet. Det er vurderet ud fra, at ansøger har valgt et system der er listet som værende BAT både i BREF-dokumentet, på Mijøstyrelsens hjemmeside samt der foreligger BAT-byggeblade på landbrugsinfo.dk. Derudover er der tale om eksisterende stalde hvor det, efter Varde kommunes vurdering, vil være omkostningsfuldt at etablere yderligere BAT-teknologier udover det allerede etablerede gulvsystem. Med baggrund i alle disse punkter vurderer Varde kommune at delvis spaltegulv til de diegivende søer er BAT-standard for projektet.

De drægtige søer er i den ansøgte drift både opstaldet i eksisterende stalde og i en ny stald.

For de eksisterende staldes vedkommende er der tale om, at 150 ud af 200 søer er opstaldet på delvist spaltegulv. De sidste 50 søer er opstaldet på fuldspaltegulv. Det er gældende for begge staldtyper, at BREF-dokumentet har listet systemerne som BAT. Miljøstyrelsen og BAT-byggebladene har ikke listet de to gulvtyper som BAT. Der er tale om eksisterende stalde, hvor det efter Varde kommunes vurdering vil være omkostningstungt at etablere BAT-teknologier til reduktion af ammoniakemissionen. Ansøger har valgt at benytte fodringstiltag, for at implementere BAT i de eksisterende drægtighedsstalde. Varde kommune vurderer at delvis spaltegulv til de 150 søer og fuldspaltegulv til de 50 søer er BAT-standard for projektet. Dette er vurderet ud fra ansøgers redegørelse for fravalg af BAT-teknologier, systemerne er listet på BREF-dokumentet samt det at ansøger har indtænkt fodringstiltag i staldene, som reducerer ammoniakfordampningen.

For den nye drægtighedsstalds vedkommende bliver den etableret med delvis spaltegulv og gyllekøling. Gyllekølingen vil ved drift reducere ammoniakemissionen med 26,6 kg N, der er sat vilkår hertil. Der er derudover sat driftsvilkår til gyllekølingsanlægget. Ansøger oplyser ved et møde mundtligt Varde kommune om, at effekten på gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra, at varmen herfra kan genanvendes ved smågrisene. Hvis gyllekølingsanlægget bliver dimensioneret til at have en større effekt på reduktion af ammoniakemissionen, vil varmen herfra ikke kunne genbruges. Varde kommune vurderer derfor at, delvis spaltegulv med gyllekøling med effekt på reduktionen af ammoniak på 26,6 kg N er BAT-standard for projektet.

De 935 smågrise, der er på stald året rundt, går i et eksisterende staldsystem med delvis spaltegulv. Dette staldsystem er listet i BREF-dokumentet som værende BAT samt der er et BAT-byggeblad på staldsystemet på landbrugsinfo.dk. Miljøstyrelsens hjemmeside lister ingen teknologier til smågrise som værende BAT. Varde kommune vurderer at delvis spaltegulv er BAT-standard for projektet blandt andet baseret på BREF-dokumentet samt BAT-byggebladet.

Ansøger har 425 stipladser til slagtesvin/polte (43,66 DE). Staldsystemet er eksisterende og er med fuldspalter. Dette staldsystem er på BREF-dokumentet listet som værende BAT. Dette er ikke tilfældet på Miljøstyrelsens hjemmeside eller i BAT-byggebladeoversigten. Varde kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse for fravalg af staldteknologier at ansøgers betragtning om, at det vil blive for omkostningstungt i forhold til miljøgevinsten er korrekt. Varde kommune vurderer at BAT-standard til de 425 stipladser slagtesvin er fuldspaltegulv. Dette er vurderet ud fra ansøgers fravalg af staldteknologier, staldsystemet er listet i BREF-dokumentet samt at der er tale om en eksisterende stald.

Varde kommune har herover gennemgået de forskellige staldsystemer, som ansøger ønsker i sin ansøgte produktion. Igennem vurderingen af de forskellige staldsystemer er Varde kommune nået frem til, at alle staldsystemer lever op til BAT-standard for projektet inden for hver dyregruppe. Varde kommune vurderer altså samlet at projektet på punktet staldsystemer lever op til det fastsatte BAT-standard for projektet.

7.30 BAT - Forbrug af vand og energi

Ansøgers tiltag:

- Der er installeret vertikale ventilator, der har et lavere energiforbrug end horisontale ventilator.
- Ventilation er frekvensstyret.
- Der etableres gyllekøling (BAT) i den nye stald, der reducerer forbruget af olie til opvarmning.
- Udendørs belysning er dagslysstyret og med bevægelsessensorer.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- I alle stalde er der undertryksventilation/ligetryk, som er mere strømbesparende end overtryksventilation.
- AI ventilation er styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Klimastalden vaskes hver 8. uge herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget til ventilation.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- Vandbesparelse opnås ved drikkepipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten) og ved drikkekopper.

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med varmt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Reduktion af vandforbruget ved at anvende højtryksrensere til rengøring af staldene
- Registrering af vandforbrug
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget
- Detektion og reparation af lækager
- Naturlig ventilation
- Optimering af ventilationssystemet
- Hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler
- Anvendelse af lav-energibelysning

I projektet lægges hovedvægten på at der er drikkenipler og drikkekopper installeret og at staldene i blødsættes og vaskes med højtryksrensere. Desuden registreres vandforbruget og der installeres gyllekøling i den nye stald, der reducerer brugen af olie til opvarmning.

Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet forbrug af vand og energi lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet forbrug af vand og energi.

7.31 BAT - Opbevaring

Ansøgers tiltag:

- Der er tale om en stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Al gylle overpumpes via neddykket rør
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning
- Beholderene kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- De to nye gyllebeholdere etableres med fast overdækning

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Stabil og tæt gyllebeholder, der efterses hvert år
- Omrøring kun lige før tømning
- Fast låg
- Flydelag
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Placering af markstak langt fra naboer, vandløb og markdræn
- Mekanisk adskillelse af gyllen
- Anaerob behandling i et biogasanlæg
- Aerob behandling af den flydende del

Forslag til BAT ifølge Miljøstyrelsens nuværende og planlagte "BAT-blade oversigt" er:

- Forsuring af kvæggylle og svinegylle
- Flydebarrierer
- Overdækning af separationsprodukter
- Overdækning
- Gylleseparation

I projektet opbevares gylle i gyllebeholdere, der efterses hvert år og er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. På de to nye gyllebeholdere etableres fast overdækning i henhold til BAT-blad Ge.La.03.

Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet opbevaring lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på BREF-dokumentet samt Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt" og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav til BAT på punktet opbevaring. Samtidig bemærker Varde kommune at overdækning af gyllebeholderene er blandt de bedste teknologier til at reducerer ammoniakemissionen fra gylletanke.

7.32 BAT - Udbringning

Ansøgers tiltag:

- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Det er typisk gylleleverandørerne, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Nedfældning og slangeudlægning med hurtig indarbejdelse i jorden
- Ikke at tilføre gødning til marker, der er vandmættede, frosne, snedækkede, stejlt hældende eller støder lige op til vandløb
- Gødning spredes på et tidspunkt tæt på maksimal afgrødevækst.
- Gødning spredes på hverdage
- Gødning spredes under hensyntagen til vindretning i forhold til nabobeboelser

Forslag til BAT ifølge Miljøstyrelsens nuværende og planlagte "BAT-blade oversigt" er:

- Nedfældning i afgrøder
- Forsuring af kvæggylle og svinegylle

I projektet lægges hovedvægten på at der laves gødningsplanlægning og at gyllen som hovedregler aldrig udbringes på frosne, oversvømmede eller vandmættede jorder og gyllen udbringes på hverdage. Desuden bliver nedfældning et lovkrav på sort jord og i græsmarker fra 1. januar 2011. Gyllen udlægges på veletablerede afgrøder.

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet udbringning lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på BREF-dokumentet samt Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt" og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav til BAT på punktet udbringning.

7.33 Samlet BAT-vurdering

Varde Kommune vurderer, at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger så som at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige, ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Ansøger lever op til Varde Kommunes fastsatte niveau for BAT-standard for projektet på alle 6 punkter. Varde Kommune vurderer derfor at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT.

8 Egenkontrol

Produktionens størrelse, fordeling af næringsstoffer på harmoniarealet, samt andelen af efterafgrøder fremgår af gødningsregnskabet.

Af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget samt salg af smågrise. Forbruget af vand registreres en gang om året i forbindelse med aflæsning. Strøm aflæses en gang om måneden.

Der stilles vilkår om egenkontrol til dokumentation af ejendommens produktion, til registrering af afsat og udbragt husdyrgødning. Der stilles vilkår til registrering af vand- og elforbrug. Desuden stilles kontrolvilkår til gyllekølingsanlægget.

Varde kommune vurderer at dokumentationen for egenkontrol er dækkende.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.

Kommunen vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

0-alternativ: Svineproduktion kan fortsætte uændret indtil 2013, hvor drægtige søer i bokse forbydes. Herefter vil svineproduktionen blive afviklet.

11 Nabohøring

Varde kommune har udvalgt beboelse der skal parthøres ud fra geneafstanden til byzone, som er 432 m. Projektet er sendt til høring hos følgende naboer i perioden fra den 23. juni til den 4. august 2010:

Parter inden for genegrænsen til byzone:

- Gunner Hougaard Jakobsen, Knoldeflodvej 70, 6800 Varde
- Niels Kristian Nørregaard, Knoldeflodvej 77, 6800 Varde
- Anni Jepsen, Vardevej 52, 6818 Årre (Ejer af Knoldeflodvej 68, 6800 Varde)
- Ane Pape Sørensen og Henrik Højland Pape, Knoldeflodvej 69, 6800 Varde
- Michael Væggerskilde Bøjesen, Knoldeflodvej 71, 6800 Varde

Bortforpagter af jord:

- Ruth Madsen, Troesmosevej 21, 6800 Varde

I forbindelse med nabohøringen er der kommet bemærkninger.

Niels Kristian Nørregård, Knoldeflodvej 77, 6800 Varde sendte den 30. juni 2010 i forbindelse med nabohøringen spørgsmål til udkastet via mail. Niels Kristian Nørregård ønskede i den forbindelse at få afklaret nogle afstandskrav i forbindelse med de nye gyllebeholdere.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1: Beredskabsplan

Sagsnavn

Beredskabsplan for *KNOLDEVEJ 75*

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	<i>7994 6800 Vordt Kemikalie</i>	3
Brand- og evakuering	<i>1-1-2</i>	4
Overløb af gylle	<i>1-1-2</i>	5
Kemikalie- og oliespild	<i>1-1-2</i>	6
Stophaner / Hovedafbrydere		7
Strømsvigt	<i>Anders El 4033 1919</i>	8
Transport af bekæmpelsesmidler		9
Bilag A: Kort over ejendommen		10
Bilag B: Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb		11

Udarbejdet af:

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i ... mappe på kontoret/...

Kopi af beredskabsplanen findes i ... mappe på kontoret/...

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Mark og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager(f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbyrder mv.
- Vt. Fald /kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand mm. Tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i ... og har nr...

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	1-1-2	dag eller nat.	1-1-2
Falck	kontaktes på telefon	1-1-2	dag eller nat.	1-1-2
Brandvæsen	kontaktes på telefon	1-1-2	dag og nat.	1-1-2
Lægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat.	70110707
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	75035038	dag eller nat.	75035038
Landbocenteret	kontaktes på telefon	76341201	dag eller nat.	76341201
Dyrlæge	kontaktes på telefon		dag eller nat.	
Foderstofforretning	kontaktes på telefon		dag eller nat.	
Elektriker	kontaktes på telefon	40331919	dag eller nat.	40331919
Smeden	kontaktes på telefon	20216537	dag eller nat.	20216537
VVS	kontaktes på telefon	20216537	dag eller nat.	20216537
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	40331919	dag eller nat.	40331919

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange -

Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren... på tlf... 4063 90 92 76 76 71 72.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

...

...

...

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank - RING 112

Oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren... på tlf.... 4063 9092 .

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.... 1-1-2.

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til ... drænbrønd placeret... (se bilag X).
Opdæmning kan evt. fortages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden af gylle.
Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe...
(se bilag X)

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke... dambrug på...

Kontakt dambruger... på tlf.... eller
Medhjælper/fodermester... på tlf. ... 23 21 7080
Jon Mathiesen

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

...
...
...

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 - oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren... på tlf.... 40 63 90 92 - 76 76 71 72.

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.... 1 - 1 - 2.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret... (se bilag X).
Opdæmning kan evt. fortages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden og art. Er
f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe...
(se bilag X)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke... dambrug på...

Kontakt dambruger... på tlf.... eller
Medhjælper/fodermester... på tlf. ... Jon Mathiesen 23 21 70 80

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

... 3 maskin hus et savsmuldspakke
... 3 maskin hus no Trossene er der en generator til
... en Trakte

I...samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

kort til beredningsplan.

Slukningsmateriale + Øjenstyg.

- Pulverslukke
- x Øjenstyg.

